Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Телефон: HEnderson 4-0807, 4-0237
Тел. УНС.: HEnderson 4-1016

РІК LXI. Ч. 161. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 30-го ЛИПНЯ 1953. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JULY 30, 1953. No. 161. VOL. LXI.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ УХВАЛИЛА ДОПУСТИТИ ДО ЗДА 217,000 ІМІГРАНТІВ

Вашингтон. — Палата Репрезентантів більшістю 221 проти 185 голосів прийняла закон про допущення до ЗДА 217,000 імігрантів із країн, що поза залізною заслоною. Ці імігранти мають приїхати впродовж трьох років і п'ятьох місяців. Цю ухвалу вважають за поважну, хоч і невну, перемогу президента Айзенгавера, який проєктував допустити 240,000 імігрантів впродовж двох років. Сенат ще більше обмежив число імігрантів, бо аж до 209,000 впродовж трьох років і вісімох місяців. Сенат голосує над тим законом 29 липня. Після ухвалення закону в Сенаті, окрема комісія має вирівняти різницю в числі імігрантів та в часі, впродовж якого вони зможуть приїхати до ЗДА. Гостра опозиція в Сенаті проти нового іміграційного закону, під проводом сен. Пета МекКаррана побоюється, що між новими імігрантами буде поважне число комуністів. Те саме заявив конгресмен Френк Вилсон (демократ із Тексасу), кажучи, що „при найкращій адміністрації принаймні 50% між новими імігрантами будуть комуністи". Демократичний конгресмен з Вірджінії Говард В. Смит заявив, що ЗДА не можуть віддавати свою країну „европейським ордам". „Ми віддали їм, казав Смит, наші гроші, наших хлопців, ми дали їм нашу кров. Ради Бога, не віддаваймо їм нашої країни". Проти нового іміграційного закону виступали демократичні конгресмени з південної частини країни. За законом голосувала 132 республіканці, 88 демократів і один незалежний. Проти закону голосували 111 демократів та 74 республіканці. На 217,000 нових імігрантів складаються імігранти з таких країн: 60,000 так званих „фольксдойчів", що походять із країн поза залізною заслоною, та 60,000 італійців, 25,000 втікачів, що живуть в західних зонах Німеччини і Австрії, 15,000 втікачів, які живуть в країнах НАТО, Туреччині, Швеції, Ірані і на території Трієсту, по 20,000 греків і данців, 3,000 бувших вояків польської армії з Англії, 4,000 сиріт нижче від 10 років, про яких приїзд дбатимуть інституції або прибрані батьки. Крім того, зможуть приїхати по 2,000 імігрантів із таких країн: європейців із Гонг Конгу, китайців з цього самого міста, японців, арабських утікачів і португальців. Кінцеве число імігрантів буде усталене після ухвалення закону в Сенаті, коли треба буде вирівнювати різниці між окремими категоріями імігрантів.

Айзенгавер іменував двох асистентів секретаря оборони

Вашингтон. — Президент Айзенгавер іменував двох асистентів секретаря оборони. Чарлз Спарк Томас з Лос Анджелес буде асистентом секретаря оборони для справ постачання і розрахунків, а Доналд А. Кворлес із Ольюкерк, Н. М. — асистентом для наукових дослідів і розвитку. Згідно з реорганізацією департаменту оборони, при секретарі оборони має бути шість асистентів. Номінацією двох нових асистентів президент Айзенгавер закінчив організацію департаменту оборони.

Закінчується обговорення бюджету оборони

Вашингтон. — Спільна конференційна комісія Палати Репрезентантів і Сенату погодилася устійнити суму видатків для департаменту оборони на біжучий бюджетний рік на 34,371,541,000 долярів. Ухвала про це пересилається назад до обох Палат, які негайно почнуть кінцеве голосування над цим зміненим проєктом. Згадана сума є вислідом компромісу, оскільки пропозиції палат виявляли розбіжність, а всі вони різнилися від пропозиції теперішнього уряду, який на потреби оборони пропонував призначити 36 більйонів долярів. Пропозиція уряду Айзенгавера, своєю чергою, була значним зменшенням коштів, що їх передбачав дл цієї мети уряд Трумана.

Пропозиція про краще забезпечення безробітних

Боффало. — Під час нарад 90-го річного з'їзду-делегатів стейтового відділу Федерації Праці, висунено побажання поліпшити забезпечення безробітних. Ця справа, як заявив внескодавець, визначний діяч федерації, Г. Ганновер, тепер особливо пекуча, в зв'язку з сильним зростом числа працюючих, а тим самим і зростом числа тих, хто опиняються без праці. Зокрема Г. Ганновер пропонує підвишку допомоги під час безробіття до 36 долярів тижнево, замість найвищої дотеперішньої суми в 30 долярів.

На Кубі тривають сутички

Гавана. — Збройні сутички між урядовими військами та рештками повстанців, що змагали повалити теперішній уряд, тривають. В останніх вістках обраховується відділ повстанців, що ще продовжує спротив, на п'ятдесят осіб. За неофіційними даними, досі нараховано вбитими тридцять вісім осіб з-поміж повстанців та шістнадцять вояків уряду. Уряд поширив цензуру на всю місцеву пресу й ув'язнив численних осіб, пов'язаних з невдалим державним переворотом.

КОНГРЕС ПРО ВИСОТУ ДЕРЖАВНИХ БОРГІВ

Вашингтон. — Палата Репрезентантів та Сенат стараються обговорити всі закони, щоб 1 серпня можна було закінчити цю сесію Конгресу. Одну із перешкод до цього вже усунули, бо і Палата Репрезентантів і Сенат відложили дебати над законом про підвищення поштових оплат. Але на перешкоді стоїть ще закон про підвищення суми державних боргів, яка тепер виносить 275,000,000,000 долярів і яку уряд мусітиме переступити з огляду на те, що треба буде затягати нові борги, бо вплив з податків дуже малі в другій половині року. Проти підвищення суми державних боргів виступають численні конгресмени і сенатори, і під час нарад над проєктом закону передбачають довшу дискусію, яка зможе продовжити теперішню сесію Конгресу поза день першого серпня. Досі не вичерпані довги ще на суму шість більйонів долярів, але уряд матиме більше видатків від цієї суми і бажає підвести висоту державних боргів понад 275,000,000,000 долярів.

УКРАЇНА — ЗНОВУ ПРЕДМЕТОМ УВАГИ ЗАКОРДОННИХ ДИПЛОМАТІВ В МОСКВІ

Москва. — Призначення Леоніда Мельнікова совєтським амбасадором у сателітській Румунії знову звернуло увагу акредитованих в Москві закордонних дипломатів на Україну та її проблематику в совєтській і міжнародній політиці. Справа в тому, що Мельніков у половині червня був „вичищений" Лаврентієм Берією — тоді совєтським міністром внутрішніх справ, — отже й шефом совєтської поліції — з посту першого секретаря комуністичної партії в Україні. Цю акцію перевів формально Центральний Комітет компартії в Україні, але в цій справі не забрав жадного голосу Центральний Комітет всесоюзної партії в Москві. Мельнікова, що був протеґованим Маленкова й Хрущова, усунено під закидом русифікації Західньої України. Після того Маленков „вичистив Берію" м. ін. вже під закидом його уступок в користь українських та інших неросійських національних аспірацій. Призначення Мельнікова совєтським амбасадором в Румунії вказувало б тепер не тільки на основну перевірку совєтської політики від смерти Сталіна до усунення Берії, але й на деякий новий курс у відношенні до неросійських національностей, зокрема до України. В колах закордонних дипломатів пригадують суперечності між Румунією й Україною, які проявились, зокрема в тому, що німецькі націсти, під час окупації України, використовували румунські війська власне для закріплення тієї окупації. Висилка Мельнікова, вичищеного Берією за русифікаційну політику в Україні та за виступи проти українських національних почувань, амбасадором в Букарешті, — підсуває припущення, що Москва не тільки плянує використати для своїх цілей суперечності між неросійськими національностями, але й шукає піддержки для тієї політики радше в сателітських країнах, ніж в антикомуністичній Україні та інших неросійських „республіках" Совєтського Союзу. Призначення Мельнікова амбасадором в Румунії вважається в колах закордонних дипломатів передвісником дальших змін у політиці Кремля в окупованих і поневолених нею країнах. Призначення Мельнікова вказує виразно, що ці зміни будуть позначені московським терором та нищенням будь-яких проявів національної відрубности поневолених народів.

СТАН ЗДОРОВ'Я ТЕФТА ПОГІРШУЄТЬСЯ

Ню Йорк. — Від двох днів один з місцевих шпиталів почав проголошувати комунікати про стан здоров'я сенатора Роберта Тефта, суперника президента Айзенгавера в республіканській кандидатурі на президента З'єднаних Держав перед останніми виборами і досі лідера республіканської більшости в Сенаті. Сенатор Тефт перейшов з початком липня черевну операцію й поступово приходив до здоров'я. З кінцем тижня він вже був заповів поворот до Вашингтону. Тим часом стан здоров'я Тефта нагло й без виразної причини почав погіршуватися. В лікарському комунікаті сказано, що сенатор незадовільно реагує на лікування й незадовільно приймає поживу. Характеру його недуги не подано до відома. Замість повороту сенатора до Вашингтону, почала з'їздитись до Ню Йорку його родина, щоб бути при ньому. В політичних колах вже обговорюють можливість відступлення сенатора Тефта з політичного життя та наслідки цього. Останній лікарський комунікат про стан здоров'я сен. Тефта, проголошений перед випуском цього числа в середу рано, звучав досить песимістично.

Слідча сенатська комісія розглядатиме діяльність ЮНЕСКО

Сан Франсіско. — Діяльність Виховної, Наукової і Культурницької Організації Об'єднаних Націй (ЮНЕСКО) стане предметом слідства Каліфорнійської Сенатської Слідчої Комісії. Заявляючи про це, член Слідчої Комісії, сенатор-демократ Г. М. Бернс, підкреслив, що він сам не може висловитись, чи „ця організація є добра чи погана", але що його обов'язком є виявити дійсне положення речей. Він додав, що слідство розпочнеться в Лос Анджелес, проте, терміну, коли воно має початися, не визначив. Сенатор підкреслив, що з кіл шкільництва доходять голоси, які домагаються вгляду в виховні напрямні ЮНЕСКО.

Нюйоркська поліція в погоні за небезпечними бацилями

Ню Йорк, Н. Й. — 28 липня о сьомій годині вечора нюйоркська поліція почала шукати за небезпечними бацилями по всіх автобусах, що курсували на Першій і Другій евеню, бо якась жінка повідомила, що вона залишила в автобусі пакунок, в якому були два ляборатарійні однострої, заражені небезпечними бацилями. Поліція повідомила публіку про це через радіові й телевізійні станції. До півночі не вдалося знайти пакунка, як не вдалося й довідатися про прізвище тієї жінки. Але д-р Ралф С. Макенфусс із міського Відділу Здоров'я заявив, що ця жінка може бути одною з працівників його лябораторії, але він не вірить, щоб ті однострої були заражені тифозними бацилями.

Ню Йорк. — Поліції вдалося вислідити і арештувати Франка Мадонну, одного з найбільш активних поширювачів наркотику „героїна". Під час арештування, Ф. Мадонна запропонував детективам великий викуп, і це посилить його відповідальність перед законом.

Українець — найкращий вояк...

В „Свободі" з 22-го липня подано — за „Форт Дікс Пост", органом військово-вишкільного табору у Форт Дікс, Н. Дж., — що там обрано капраля Ігоря Раковського найкращим вояком у Форт Дікс на місяць червень. Ігор Раковський — це новоприбулий українець і високого відзначення він добився після цілої низки практичних і теоретичних іспитів. Опісля він заявив, що свою військову справність він завдячує у великій мірі своїй приналежності до Українського Пласту, до якого він належить від 9-го року життя й тепер, як старший пластун „Скоб", належить до куреня „Бурлаки". На фото: капраль Ігор Раковський (зліва) одержує від команданта високе відзначення „найкращого вояка" у Форт Дікс в місяці червні ц. р.

ДОЛЛЕС ВИБИРАЄТЬСЯ ДО КОРЕЇ

ЗДА ПРОТИ БУДЬ-ЯКИХ КОНЦЕСІЙ ДЛЯ ЧЕРВОНОГО КИТАЮ; КЛОПОТИ З АНГЛІЄЮ

Вашингтон. — Державний секретар Джан Фостер Доллес, правдоподібно, в найближчу неділю відлетить до Кореї, щоб з президентом Сингменом Рі обговорити справу передбаченої договором про перемир'я політичної конференції відносно Кореї й Далекого Сходу та щоб започаткувати з ним розмови в справі заповідженого корейсько-американського договору взаємної безпеки. Разом з Доллесом виїде до Кореї і візьме участь в його нарадах з президентом Рі делегація сенаторів з обидвох партій, Республіканської й Демократичної. Свій виїзд до Кореї заповів секретар Доллес на пресовій конференції, заявивши рівночасно, що З'єднані Держави не підуть на жадну політичну торгівлю з комуністичним Китаєм, що вони не думають робити червоним будь-які концесії та що не „купуватимуть" об'єднання Кореї за свою згоду признати червоному Китаєві місця в Об'єднаних Націях. Доллес натякнув, що коли б справа прийняття червоного Китаю до Об'єднаних Націй здобула собі підтримку інших країн, то З'єднані Держави готові вперше скористати зі свого права спротиву в Раді Безпеки, щоб Китаю до ОН не допустити. Як відомо, обидві палати Конгресу ухвалили свого часу окрему резолюцію, зобов'язуючи уряд вжити всіх заходів, щоб не допустити до прийняття червоного Китаю до ОН. Доллес відмовився дати конкретну відповідь відносно можливостей скасування американських торговельних обмежень з Китаєм, пригадуючи тільки постанову недавньої конференції великодержавних міністрів закордонних справ щодо продовжування ембарга на торгівлю з червоними. Тим часом з Англії наспіли повідомлення, що англійський представник на політичній конференції в Кореї й, правдоподібно, на найближчій сесії Генеральної Асамблеї домагатиметься прийняття червоного Китаю до ОН. Це ствердив представник англійського уряду в парляменті. В дипломатичних колах побоюються, що справа прийняття червоного Китаю до ОН може поглибити існуючі розбіжності між альянтами. З секретарем Доллесом поїдуть до Кореї сенатори: Вільям Ноленд з Каліфорнії та Александер Смит з Ню Джерзі, обидва республіканці, і демократи Ліндон Джонсон з Тексас та Ричард Б. Россел з Джорджії.

Японія хоче взяти участь в конференції про Корею

Токіо. — „Японія, як сусідня держава, хоче співпрацювати з Кореєю", заявив в японському парляменті міністер закордонних справ Окацакі. Він недвозначно підкреслив бажання Японії взяти участь в найближчій політичній конференції, що буде скликана у справі миру в Кореї. Ситуація Японії в цій справі дуже складна, бо Японія сама була окупантом Кореї впродовж 40 років, аж до кінця другої світової війни і корейський президент, Сингмен Рі, говорячи недавно про конечність забезпечити Корею перед можливими новими агресіями, вичислив поруч із Совєтами та червоним Китаєм також Японію. З другого боку, Японія живо заінтересована положенням Кореї хоч би вже тільки у зв'язку з географічним положенням, бо обидві країни ділить тільки вузька морська протока. З практичних справ на черзі дня стоять такі питання, як вимога Кореї щодо японського воєнного відшкодування та встановлення нормальних дипломатичних взаємин.

Комуністи фальшують вістки про харчову допомогу в Берліні

Берлін. — Новим комуністичним трюком, щоб перешкодити розділюванню американських харчів між голодуючих східніх німців, є летючки із сфальшованим офіційним повідомленням західньонімецької влади про те, що харчові пачки діставатимуть не тільки східні німці, але також безробітні й пенсіонери із західнього Берліну. Комуністичні фальшівники видрукували багато тисяч таких летючок, наслідуючи малий формат одного західньо-німецького часопису, що його перепачковується в східню Німеччину. Ці летючки роздавано безробітним, коли вони стояли в чергах перед урядами праці для одержання грошової допомоги. Безробітних є у західньому Берліні коло 240,000, а пенсіонерів, що живуть із старечої ренти, коло 350,000, тож могло б прийти до поважних інцидентів при розподілі харчів, коли б бодай частина безробітних і пенсіонерів дала себе збаламутити. Західньо-берлінська влада потрапила негайно спростувати ці вістки, називаючи їх „мізерним трюком" комуністів. З уваги на несподівано великий натовп східніх німців, що зголосилися за харчами, подвоєно число розподільних пунктів до 35. Тому, що багато німців приносили навіть по кільканадцять персональних виказок, на які видається харчеві пачки, обмежене право пред'являти одній особі більше як дві виказки. Тим часом усе ще видається харчі з західньо-німецьких запасів. Перший транспорт американської муки наспів вантажним автом до західнього Берліну. Його зупинила совєтська сторожа на міжзональному контрольному пункті в Гельмштедті і придержала одну годину, після чого пропустила до Берліну.

У підсовєтській зоні Німеччини існує підпілля

Берлін. — „День 17-го червня показав, що у (Східньо) Німецькій Демократичній Республіці існує фашистський підпільний рух, що його зорганізували і підпомагають американці" — сказано в офіційному повідомленні німецької комуністичної партії. Те повідомлення признає, що коло 5 відсотків робітників у Східній Німеччині взяли участь в бунті 17-го червня. Коли пригадати, що за західньо-німецьким підрахунком у Східній Німеччині є коло 4,600,000 робітників, то в бунті взяли участь щонайменше 230,000 робітників. Німецька комуністична партія зараховує до „фашистського підпілля" однаково соціял-демократів, які — мовляв — не зважаючи на злиття з комуністами в східній Німеччині, залишилися вірні давній своїй партії, — а також „троцькістів" і нацистів.

У Франції збунтувалися винороби

Париж. — У чотирьох південних департаментах Франції вибухли протиурядові демонстрації тамошніх власників виноградних плянтацій і виноробів. Вони побудували барикади на шляхах, що перетинають ті департаменти, щоб спинити публічний рух, і демонстрували на вулицях міст і містечок, при чому знайшли — очевидно — піддержку в усіх комуністів. Невдоволення виноробів викликала постанова французького уряду припинити закуп державою надвишок вина для виробу високовідсоткового алкоголю. У Франції є надпродукція вина.

ЧЕРВОНІ ВЖЕ ОБВИНУВАЧУЮТЬ АЛЬЯНТІВ В ПОРУШЕННІ ПЕРЕМИР'Я

Токіо. — В середу вранці, вісім годин після того, як припинено воєнні дії на корейському фронті, комуністичне командування в Кореї передало альянтському командуванню протестаційну ноту, обвинувачуючи альянтів в порушенні постанов договору про перемир'я. В переданому альянтській військовій комісії в Панмунджоні протесті — червоні твердять, що альянти вже вісім разів порушили постанови про перемир'я: що з альянтського боку віддано чотири артилерійські та одну кулеметну сальву і що альянтські літаки три рази з'явилися над комуністичною територією. Червоні нічого не згадують про будь-які шкоди від цих порушень. Ген. Брайен, голова альянтської комісії, відповідальної за виконання постанов договору про перемир'я на фронті, заявив, що цих обвинувачень не можна брати занадто серйозно, але пообіцяв комуністам, що їхні закиди будуть основно перевірені й розглянені. Тим часом на колишній фронтовій лінії продовжується евакуація альянтських і комуністичних військ, що згідно з договором повинні відступити на віддаль двох кілометрів впродовж 72 годин після підписання перемир'я. Альянтські й комуністичні вояки, порушуючись свобідно в безпосередньому віддаленні одні від одних, висаджують в повітря та демолюють фронтові оборонні споруди, а безконечні валки вантажних автомобілів вивозять з демаркаційної лінії вояків, зброю, амуніцію та всяке військове устаткування й припаси. Рівночасно ведеться інтенсивна підготовка до виміни полонених, яка повинна початися з днем 5-го серпня. Вчора відбулися в тій справі вступні наради між альянтською й комуністичною військовими комісіями в Панмунджоні і сьогодні ті наради будуть продовжуватися. Згідно з початковими твердженнями, комуністи звільнять 12,763 альянтських полонених, в тому 3,313 американців, а альянти зі свого боку повернуть комуністам коло 79,000 полонених північних корейців і китайців. Альянти вже почали евакувати полонених до збірних пунктів для виміни в районі міста Інчон, при чому трапились перші випадки, які вказують на те, що комуністи й цим разом плянують зв'язати з полоненими відповідну пропаганду. Полковник Ричард Бирім, шеф альянтського командування відносно полонених, повідомив, що, при евакуації китайських полонених з таборів до пунктів виміни, коло 150 полонених китайських старшин почали „сидячий страйк", відмовляючись рушитись зі своїх місць. Проти них треба було вжити слізних газів. Бирім заповів „дальші клопоти" з тими полоненими.

Французи б'ють комуністів в Індо-Китаї

Сайгон, В'єтнам. — 10.000 французьких і місцевих індокитайських вояків взяли участь у великій атаці з повітря, моря і суходолу на повстансько-диверсійні комуністичні війська у провінції В'єтнам. Французи хотіли окружити комуністів, поки наляґаюча вечірня темрява дозволить їм втекти в недалекі гори. Багато комуністичних відділів вже було окружено і закидано бомбами з бомбардувальників, що їх доставили американці і воєнних кораблів з Південно-Китайського моря. Воєнна операція простягалась на сім миль довжини і [illegible] миль ширини. Водночас маршуючі колони посунулись вглиб зайнятої комуністами провінції. 35 транспортових літаків скинули парашутистів у той район. Ця операція розпочалась безпосередньо після приїзду до Сайґону нового французького генерального комісара в Індо Китаї, Моріса Дежана, що був раніше амбасадором Франції у Токіо. Він заявив, що Франція є рішена довести до кінця 7-літню війну в Індо-Китаї або військовими операціями, або мирними переговорами.

Сенат жалує обниження допомоги Індо-Китаєві

Вашингтон. — Сенатори жалують, що обтяли $100,-000,000, призначених на війну в Індо-Китаї. Вони побоюються, що китайські комуністи зможуть збільшити свої воєнні зусилля в Індо-Китаї після перемир'я в Кореї, і тому треба б скасувати обниження допомоги на війну в Індо-Китаї та прийняти її в тій висоті, яку ухвалила Палата Репрезентантів, отже у висоті $400,000,000.

ІТАЛІЙСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ПОВАЛИВ УРЯД ДЕ ГАСПЕРІ

Рим. — Прем'єр Альциде де Гаспері, чільний італійський державний діяч, який після другої світової війни безперервно був при кермі влади і сформував після останніх парляментарних виборів свій восьмий з черги уряд, відніс важку поразку у парляменті, що 282-ма голосами проти 263, при 37 неголосуючих, відмовив йому довір'я. Негайно після того де Гаспері поїхав до літньої резиденції президента Італії, Люіджі Інауді, де вручив йому свою димісію. Де Гаспері, згідно з постановами конституції, урядуватиме ще до часу, поки не буде створений наступний уряд. Проти де Гаспері голосувала ціла лівиця, злучена з комуністів Толятті і лівих соціалістів Ненні, та правиця, на яку складаються монархісти і неофашисти. Де Гаспері сподівався, що голосуватимуть за ним його союзники з останніх виборів, осередні партії, як праві соціалісти, лібералі і республіканці, себто той центр, який був в італійському парляменті „язичком у ваги". З хвилиною, як центрові партії здержалися від голосування, де Гаспері мав за собою тільки голоси власної християнсько-демократичної партії й опинився в меншості. Очевидно, сам де Гаспері надто поважна фігура в італійському житті з надто великим особистим авторитетом, — поминаючи вже, що він є лідером найбільшої італійської політичної партії — щоб, утративши пост прем'єра, перестав грати велику політичну ролю в Італії. Проте, його поразка, як прем'єра, матиме велике негативне міжнародне значення, бо він був найчільнішим і найпалкішим прихильником тісної співпраці Італії із Заходом. Під знаком запиту опинилося теперішнє ратифікування Італією оборонного європейського пакту. Тому упадок де Гаспері викликав велику радість в італійському комуністичному таборі. Теперішні можливості розв'язки кризи: 1) призначення знову де Гаспері прем'єром, 2) призначення прем'єром іншого члена християнсько-демократичної партії, з менш яскравою політичною фізіономією, 3) створення уряду з ухилом у праву сторону, 4) з ухилом у ліву сторону і 5) розв'язання парляменту та розписання нових виборів.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На три місяці	2.75	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

БЕЗВИГЛЯДНЕ ПЕРЕМИР'Я

Перемир'я в Кореї, 12 годин після якого припинилися всі воєнні дії на корейському фронті, все ще є головною подією дня і притягає головну увагу публічної опінії світу. Зокрема багато уваги віддається цій справі в Америці, яка з усіх країн Об'єднаних Націй мала в тій країні не тільки найбільше вояків, але й відповідала за альянтське командування і дала чи не найбільший матеріяльний вклад в ту боротьбу проти комуністичної агресії.

Як поставилась американська публічна опінія до перемир'я? З дотеперішніх голосів на цю тему, включно з голосом президента Айзенгавера та інших керівників американської політики, виходить цілком виразно, що ані Америка, ані інші вільні країни не зв'язують з цим перемир'ям жадних більших надій. В Америці, звичайно, не приховується радости з приводу того, що припинено дальше кровопроліття за безвартісні, практично, для Америки та інших країн корейські гори, але не бракує свідомости, що боротьба та її цілі були далеко більші, ніж не тільки корейські гори, але й ціла Корея. Боротьба велась за принцип волі і миру, бо він насамперед наказав Америці та Об'єднаним Націям виступити активно проти комуністичної агресії. Корея була тут тільки тереном боротьби, а не її ціллю, якщо мова про американський та взагалі альянтський підхід до тієї справи.

Якщо в той спосіб оцінювати справу війни і перемир'я в Кореї, то альянти мають повне право говорити про свою перемогу. Комуністичну агресію відбито, хоч коштувала вона багато жертв, і практично переведено принцип колективної безпеки вільного світу та колективної оборони всіх, великих і малих країн. Все це стверджується більше „для порядку", ніж для переконання, бо не багато є людей в Америці, які вірили б, що теперішнє перемир'я в Кореї може, якщо вже не запевнити, то бодай наблизити світ до миру. Ці настрої і переконання проявились дуже вимовно в американській реакції на вістку про перемир'я. Тоді, коли подібні вістки з першої чи другої світової війни викликали загальний ентузіязм, збирали на міських майданах великі маси врадуваних людей, давали нагоду до святкувань та молінь під звуки дзвонів, — вістка про перемир'я в Кореї, за вийнятком промов державних мужів та вісток у пресі, не мала жадного відгомону в народі. На це мали, без сумніву, вплив тверезі голоси та перестороги з боку президента Айзенгавера та інших державних достойників, подібно як багатьох членів Конгресу, що перестерігали нарід перед будь-якими ілюзіями миру й перед зменшенням оборонної пильности та оборонних зусиль.

Коли говорити про перемир'я в Кореї, для нас, українців, виникає ще один запит: чи матиме це перемир'я будь-який вплив на теперішню чи майбутню долю України? На такий запит українці мають право не тільки тому, що вони, як нація, належать до спільноти волелюбних народів, які борються проти комуністичної тиранії та агресії взагалі, але й тому, що на корейському фронті була пролита також і українська кров. Вистачило б переглянути три попередні річники цього щоденника, щоб подибати українські імена між тими американськими вояками, які життя своє віддали, були поранені, або „пропали в акції" на корейському фронті. В своїх листах американські вояки українського походження, між якими є чимало з новоприбулих, висловлювали певність, що в тій далекій і чужій для них Кореї вони боряться посередньо і за волю України.

Відповідаючи на цей запит, вважаймо, що корейське перемир'я, як і корейська війна не принесли і не приносять жадної користи й жадних надій ані Україні, ані іншим поневоленим Москвою народам. Їм нічого не допомогла б і жадна інша т. зв. льокальна війна проти большевицької агресії. Такі війни вимагають тільки незчисленних невинних людських жертв, але не змінюють положення, бо не усувають головного джерела всіх нещасть і злиднів сучасного світу — комуно-московської диктатури Кремля. Правда, така війна допомагає світові пізнати краще комуно-московську загрозу, але невже ж за таке пізнання треба платити аж такі великі жертви майна й крови, якими плачено за „лекцію в Кореї"? Висновок короткий: безнадійна корейська війна закінчилася таким же безнадійним перемир'ям, однаково безнадійним як для поневолених, так і для ще вільних народів світу.

Перемир'я і внутрішня політика ЗДА

Малі пересунення без наглих сенсаційних перемін — оце вигляди на американському внутрішньому робітничо-господарському фронті після припинення гарячої війни в Кореї. Це виходить з промови президента Айзенгавера, виголошеної негайно після підписання перемир'я в неділю 26 липня, як теж з промов державного секретаря Джана Фостера Доллеса і секретаря оборони Чарлза Е. Вилсона.

В кожному разі, підписання перемир'я — це тільки хвилева передишка. Навчена досвідом, Америка не відважиться здемобілізувати своєї армії, як це було після попередніх воєн. Тому витрати на оборону будуть іти далі, хоч може не в такім швидкім темпі, як досі. Фабрики амуніції гудітимуть принаймні кілька місяців, щоб заповнити резерви, нарушені під час війни. Це тим правдоподібніше, що ще недавно в Конгресі раз-у-раз народні представники приписували невдачі в деяких стадіях корейської війни недостачі амуніції. Тоді виявилося, що порушено тільки деякі резерви амуніції, а справжньої недостачі не було навіть на самому початку війни. Крім амуніції, зужито ще інші воєнні запаси, що їх тепер треба доповнити. Так само треба буде виповнити військові магазини американських союзників чи альянтів, як теж альянтів з Північно - Атлантійського Пакту.

Тому, що З'єдинені Держави втримуватимуть постійну армію на Далекому Сході й відповідні військові резерви в Европі, а для вояків треба не тільки харчів, але й усього іншого, чого вимагає життя людини, як уніформи, білизна, зброя, перевозові засоби і т. п. виряди та матеріяли, — все те мусить бути передбачене, запляноване, вироблене й доставлене. Поки ще підписано перемир'я, проголошено у столиці, що Третя Дивізія морської піхоти має бути перевезена з Вірджінії до Азії. Коли вона опиниться на місці призначення, почнуться звичайні переміни вояків, тобто одні будуть кінчити службу, а на їх місце будуть покликані нові і на це не буде мати впливу теперішнє перемир'я.

Щойно, коли б перемир'я привело до мирових переговорів і під час переговорів показалася добра воля комуністів замиритися з вільним світом, адміністрація президента Айзенгавера могла б скласти пляни на більші обмеження теперішніх витрат на мобілізацію, а з цим прийшла б справжня переміна внутрішнього господарства ЗДА.

Коли згадується про продукцію для мобілізаційних цілей, з якою сполучений добробут робітників, то всякий розуміє, що це тільки хвилевий добробут. Тому економісти шукають інших ознак добробуту, без уваги на закордонну політику країни. Вони вказують на звичайні потреби населення, заспокоєння яких вимагає безупинної роботячости і внутрішнього товарообміну. Коли в минулому була вже хвилина, що перемир'я мало бути заключене, і появилися різні міркування про можливість скорочення праці, — адміністрація Айзенгавера негайно започаткувала кампанію за успокоєння населення перед можливою депресією в зв'язку з сподіваним перемир'ям. Кампанію очолював секретар скарбу Гомфрі і секретар торгівлі Вікс. Вони запевняли населення, що промисловці й споживачі чи покупці не мають причини побоюватися лихих часів після перемир'я. Сам президент Айзенгавер, який під час виборчої кампанії запевняв, що країна може втішатися внутрішнім добробутом і закордонним миром, вказував на основи такого стану.

Тодішні аргументи президента використають теперішні прихильники адміністрації, твердячи, що, без уваги на закордонні потреби, в країні завжди йдуть нові побудови, виробництво і постійне витрачання заробітків на закупно домів та предметів вигоди. Якщо підприємці будуть далі розбудовувати підприємства, а робітники купуватимуть вироби, тоді — як кажуть економісти — нема причини побоюватися застою в продукції. Тільки, якщо б приватні підприємці припинили видатки на розбудову, тоді сам уряд мусів би змінити свою економічну політику і виасигнувати фонди на публічні будівлі, як це було за часів президента Франкліна Д. Рузвелта. Та щоб цього осягнути, потрібно відповідного законодавства у Конгресі, а це вже сполучене з партійною політикою, яка могла б відбитися при найближчих виборах.

Фахові економісти, що підтримують республіканську адміністрацію, вже наперед були приготовили заяви, щоб їх оголосити на випадок перемир'я. Ці заяви стосуються добробуту країни з уваги на закордонні ринки, на яких продаються американські вироби. Як стоять на світових ринках ціни американських виробів, про це можна довідатися з руху на біржах. На диво, перші звідомлення з закордонних бірж після підписання перемир'я не виказали ніяких потрясень, мабуть тому, що світ уже був приготований на цю подію.

Зате на американській біржі піднеслися несподівано ціни фармерських продуктів на вістку, що З'єдинені Держави приготовляються до відбудови Південної Кореї, яка зазнала величезних втрат внаслідок війни. В політичних колах говорять про потребу виасигнувати щонайменше більйон долярів на таку акцію, а президент Айзенгавер уже зажадав від Конгресу призначити на цю ціль першу рату висотою 200,000,000 долярів. Що з цих грошей левина частина піде на оплату матеріялів, вироблюваних в ЗДА ,в цьому нема сумніву. Ці фонди спричиняться теж до втримання в русі американського промислу, а це в свою чергу спричиниться до задержання при постійній праці американського робітника. Коли б прийшло до замирення світу, тоді ЗДА стануть резервуаром найрізнородніших матеріялів, з якого користатимуть закордонні країни так, як під час війни вільні країни користали з американського „арсеналу демократії" для боротьби проти поневолення.

А. Чернецький (Швайцарія)

Індустрія і селянство

У своїй попередній статті я звернув увагу на ролю міста, індустрії та торгівлі в загально-державній українській політиці. Тільки принагідно заторкнув ті користи, які дає індустрія і місто селянству як консумент його рільних продуктів із господарства. Тут хочу взаєминам міста та індустрії і селянства присвятити більше уваги. Очевидно, що і ці уваги є під аспектом загальної політики зі становища державної української рації.

Загально знаним є, що не маючи українських міст та індустрії, які на нашій території були в руках чужих, дуже діймаючо ми це відчули у часи наших визвольних змагань, бо вони пішли проти нас із російськими большевиками.

Менше усвідомили ми собі другий факт, що не тільки міста пішли з большевиками проти нас, але й українське селянство дало себе спіймати на агітаційну большевицьку вудку.

Дивуємося що українські селяни, як головну справу у часі революції, висунули земельну, цебто домагання дістати панську землю, і що для тої справи залишили все інше, а між тим і боротьбу за Українську Державу. Саме на тому, на обіцянці негайного захвату панської землі большевики перетягнули селян на свій бік.

Але, розглянувши і проаналізувавши цю справу, побачимо, що в цьому немає нічого дивного. Для селянина земля — це джерело і основа його екзистенції. І тому хоче він і мусить цю землю мати, щоб жити. Це для нього як для живого створіння, як для людини, найважливіше.

Хліб і страва — це найважніша, найперша справа, сказав колись Іван Франко, а політика — на другому місці. Не тільки український селянин хотів землі, але цього хоче і китайський, єгипетський; навіть італійський селянин. Хоче тому, що не має як прожити, бо людей у селі багато, а землі у них мало, бо вона у панів-дідичів.

Народні зриви та революції почincалися і починаються скрізь від боротьби за життєві економічні інтереси. Так було у нас за козацьких повстань, так було і у часах останніх визвольних змагань. А й останній зрив робітників у совєтській частині Німеччини почався від економічних домагань, за знесення високих норм праці, за харчі, а вже пізніше за політичні домагання, за зміну уряду.

Також причиною відірвання від Англії та створення ЗДА була спершу боротьба за мито-цло.

Не забуваймо, що революція мусить мати програму і ціль — і то найбільш зрозумілу, актуальну. Без них ще можуть обійтись бунти рабів, де ненависть і жадоба помсти є найважнішою рушійною силою, але навіть і такі бунтарські зриви на довшу мету на самій тільки ненависті і помсті не можуть втриматись. Опертя національної визвольної революції тільки на ненависті, помсті та жадобі самої крови до цілі нас не доведе і Української Держави не втримає та не закріпить.

Україна була окупована чужими не тільки політично. Вона й економічно була колонія чужих метрополій, так, як і нині є колонією російських большевиків.

В попередній статті я звертав увагу на те, що колоніяльна політика спирається головно на затриманні окупованої території на низькому рівні економічного життя, на затриманні старих форм його, на февдалізмі та збіднілому, злиденному селянстві.

Російському урядові вигідно і доцільно було мати в Україні величезні лятифундії, які мали десятки, а то й сотки тисяч гектарів землі і залежну від них сільську бідноту. А до того власники тих маєтків в більшості були чужі селянським українським масам, отже не було небезпеки, що можуть піти із тими масами проти царського російського уряду, тим більше, що й між собою ті великі власники теж не були одно-національні ,а були між ними москалі, поляки, німці, латиші аж до наших малоросів.

Промислу, великих фабрик в Україні не було, бо машина — це перший крок до революції. Були тільки осередки, які збирали й сортували сирівці на висилку до їх остаточного перероблення на готові фабрикати до метрополії, у Росію.

Українське село ,маючи обмаль землі ,терпіло нужду. Не було рятунку, бо зайві у селі беземельні люди не мали де піти до праці, щоб заробити на життя. І тому все дивились вони на великі панські лани, як дивиться голодний на кусок хліба.

Інакше було б, якби в Україні був промисел, фабрики, які взяли б тих зайвих людей зі села до себе і дали їм працю і прожиток.

Тоді так гостро не стояла б у нас земельна справа і вислід наших визвольних змагань був би певно інший.

Тому немає рації нарікати нам та винувати наших селян, тодішній провід Центральної Ради чи Директорію УНР за максималізм чи соціялізм.

А от в Англії був соціялістичний уряд, але там не було аграрної революції. Те саме є у Швеції, Норвегії, Данії і інших краях, де соціялісти були чи ще й досі є в уряді. А це тому, що зайві, беземельні люди йдуть там до праці у місто, у фабрики. Тому й немає там тої впертої і завзятої боротьби за землю, як це було у нас.

Згадував я і про Швайцарію, у якій живу вже кілька років. Живу на селі, а радше у виселку і докладно обсервую життя швайцарського села. Зрештою, Швайцарія мала країна і не раз є нагода заглянути і поза своє село.

В роках від 1888 до 1941 число хліборобського населення в Швайцарії спало із 36,6 на 20,0%. Тепер воно ще падає, бо коньюнктура швайцарської індустрії в розквіті. Є нарікання на мандрівку населення із сіл до міст, у наслідок чого приходиться шукати за робітниками у Німеччині та в Італії.

Мимохідь скажу, що у Швайцарії наймит у господаря за цінником дістає кімнату з постіллю і світлом, харч із господарями та прання білизни і грішми від 200—250 франків на місяць (1 ам. доляр = 4,20 шв. франків), а наймичка те саме і готівкою 100—130 франків.

Очевидно, у місті зарібки більші і тому на селі брак робітників.

Але й швайцарська індустрія не є сконцентрована тільки по містах. Правда, є тут фабрики, у яких працюють 10,000, а то й 18,000 робітників, однак багато фабрик розкинені не тільки по маленьких містечках, але й по селах.

(Закінчення на стор. 3)

Б. Сивенко

Боротьба за владу в Кремлі і совєтські військові кадри

„Вичищення" Берії незвичайно пожвавило пригаслі було сподівання та здогади на тему внутріполітичної боротьби в совєтській правлячій верхівці. А що фактично ми й досьогодні не знаємо самої „механіки", з поміччю якої „скручено в'язи" всесильному, як загально вважалося, шефові поліційної системи МГБ—МВД, то не диво, що в пошуках сили, яку використав Маленков для повалення свого суперника, погляди щораз частіше звертаються вбік армії, її офіцерів і генералів.

Не знаємо, чи доклала армія, в особі тих чи тих її формацій або принаймні окремих осіб з вищого офіцерства — свої руки до ліквідації Берії. Деякі не зовсім певні, дані говорять, що так. Цілком певно знаємо лише про той антагонізм, що спостерігався під час війни у фронтових бійців (не виключаючи молодших і навіть середніх офіцерів) до „запільного підганяча" — МВД-івського апарату. Знаємо, що по війні роля армії в СССР взагалі побільшала, і це зрозуміло, бо саме армія втримує в покорі численних сателітів та окуповані території Німеччини й Австрії. Можна з певністю гадати, що на наступних етапах боротьби за владу в Кремлі армія, її командна верхівка, відіграє важливу ролю, хоч не буде це поза партією і проти партії як такої. Це буде участь у черговому „палацовому перевороті" на боці спритнішого і безоглядніщого.

Що являє собою сучасне совєтське офіцерство, або, кажучи давнішим офіційним терміном, „комсклад"? Це — сіра і досить однородна маса військових заробітчан, службовців у позолочених погонах, поспіль партіїзованих, тобто приналежних до компартії. Минули давно ті часи, коли в „совєтській армії — тоді ще вона називалась червоною, або повністю — Рабоче-Крестьянскою Красной армией" (РККА) — на командних постах і особливо штабових посадах були й люди непартійні — з числа тих офіцерів царської служби, що добровільно чи з примусу пішли служити большевикам. Вони були відомі під назвою „воєнспеців", діставали високу, як на тодішні виміри, платню, але довір'ям влади не користувалися і перебували під невсипущою контролею воєнкомів, політкомів та політруків. Багато з них розстріляно в період громадянської війни або в часі пізніших чисток, інші померли, а ті одиниці, що уникнули того і другого, стали офіційно комуністами і не становлять відокремленого елементу.

Другу, колись помітну групу червоних командирів становили колишні ватажки партизанських і червоногвардійських загонів. Це були комуністи, не раз із великими революційними та бойовими заслугами, як казали з революційним стажем. Але саме тому Сталін, прагнучи власної диктатури, цих командирів не любив і їм не довіряв: він вичував у них певну незалежність думання і поведінки, спершу на минулих заслугах для революції, отже й можливість критичного їх ставлення до розперезаного сталіновладства. Тому під першим-ліпшим претекстом він їх винищував (особливо ґрандіозний кровопуск улаштовано 1937—1938 рр.) Нечисленні одиниці цієї групи збереглися як вийняток і належать, очевидно, до найбільш слухняних і відсталих, без проблиску власної думки. Третю групу командирів колишньої червоної армії становили офіцери царського вишколу, але з партквитком комуніста, набутим або ще перед революцією (таких, щоправда, було дуже мало), або в роки революції і громадянської війни. З цієї категорії в армії також майже нікого не лишилося.

Сьогоднішні кадровики совєтської армії — це, за рідкими вийнятками, люди без революційних заслуг, доробкевичі і кар'єровичі з комсомольців, суто сталінського хову. Сподіватися від них справжньої, неказенної ідейности, тим більше ініціятиви для революційних протисовєтських виступів — річ марна. Але саме з огляду на їх безідейність, їх може використати і на них спертися той чи той претендент на абсолютну владу — чи то буде Маленков, чи Молотов, чи хтось з партійних маршалів. Українському народові і взагалі трудящим СССР від зміни особи диктатора не полегшає. Навпаки —як тільки остаточно кермо влади вхопить хтось один — терор забуяє з десятикротною силою, як було за Сталіна в роки його рішучої розправи з „ворогами народу". Армія — як вона сьогодні виглядає в її кадровій частині — буде такому диктаторові вірною й слухняною служкою — опертям.

П. Василенко

ЛЕСЯ УКРАЇНКА І РОСІЯ

До 40-ліття з дня смерти великої української поетки

(2)

Згадуючи про царську Росію під час своїх вимушених мандрівок по іноземних санаторіях, Леся Українка насамперед спиняється в своїх думках на царських тюрмах і на численних борцях-революціонерах, у тих тюрмах замкнених:

„Часто літали думки мої
[в сторону рідну,
Снігом повита, закована
[льодом лежить вона ген
[за горами...
Раптом чогось я згадала
[велику сувору будову,
Брами з важкими замками,
[сторожу й високу ограду..."

А повертаючись в Росію, вже на кордоні зустрічала вона „першу колючу тернину" — царських жандармів, кордонних вартових:

„Холодний зброї полиск
[от перше привітання"

Поетесу обступила тісна, щільна

„Неволі рідної знайома
[стіна"
(„Поворіт")

Часи в Росії (перед 1905 роком) зображує Леся Українка, як „часи глухонімії", — усю Російську імперію — як край, де

„На всьому лежить печать
[мовчання,
Де стримані і скарги
[і пісні,
Де здавлені прокльони
[і ридання."

В цій країні „вість людям подають кайдани голосні". Так нехай же голосніше дзвонять кайдани — гукає в революційному пориві поетеса — нехай збудять голосну луну в серцях порослих мохом, нехай нагадають усім

„Про поневолених, замучених братів,
Посаджених поза залізні
[грати,
Відданих в руки навісних
[катів.

(поезія „Порвалась нескінчена розмова")

...Тільки пекуча ненависть до царського деспотизму, ненависть революційно настроєної людини й поета до гнобительського самодержавного ладу могла створити такі міцні рядки, як, наприклад, у поезії Лесі Українки „Fiat nox". Царську Росію показано тут, як хаос, що запанував по слову „бога земного", тільки хаос той страшніший від первісного, „бо в ньому були живі створіння, їх давила тьма". Російський цар тут — „цар тьми", „лютий ворог" живих людей, що з високого трону у відповідь на домагання людей з страшної темряви-неволі: „Світла, світла!" вигукає „Fiat nox!" „Хай буде тьма!" І знов тремтів хаос, знов захлинались люди в страшній тьмі самодержавства і

„Марища з хаосу виринали,
Лиха зараза, голод, злидні,
[жах,
Несвіцький жах усім морозив душу..."

Не один раз вибухали революційні повстання, але цар тьми перемагав повстанців...

„А смілий нащадок
[Прометея
Знаходив смутну долю
[свого предка:
Вигнання, муки, нерозривні пута,
Дочасну смерть у дикій
[самотині..."

Та колись пригноблені таки переможуть „царя тьми", вірить поетеса, небесна іскра запалає ясно і розжене пітьму; колись таки впаде російський самодержець і визволяться трудящі Росії з хаосу, гніту, злиднів і безправ'я...

...Леся Українка використовує образ Прометея в багатьох своїх творах, спрямованих на боротьбу проти російського царизму, за соціяльне і національне визволення пригноблених народів царської Росії. ...Прометей виступає як надхненник революційної боротьби проти російського царизму. ...В „Осінній казці" Леся Українка устами в'язня королівської тюрми (що править тут за тюрму царської Росії) характеризує ненависну царську деспотію, як найстрашнішу й найжорстокішу: муки царських в'язнів не йдуть у порівняння навіть з муками Прометея:

„О страднику великий Прометею, — говорить закинутий у королівську в'язницю лицар, —

„Тобі я заздрю! Бо в твоїй
[темниці
Було склепіння — весь
[намет небесний,
А стіни — гори, діл —
[широке море.
Гучна, простора, осяйна
[в'язниця!
Твій кат — орел, твій
[деспот — громовержець."

Ганебна російська самодержавна дійсність дуже рано навчила Лесю Українку з такою ж ненавистю ставитись до всякого самодержавного ладу, до всіх і всяких царів на землі... Алегорії „Осінньої казки" прозорі... Царську Росію символізують хліви, свинарники, кошари та обори, від яких „розходиться зараза, що дихати не можна", як говорить пастух у розмові з служебкою." Так писав О. І. Білецький у 1936 році.

В 1951 році акад. О. І. Білецький в своїй статті про Лесю Українку ні слова вже не пише про „деспотично-кривавий лад Російської імперії" та про ті твори Лесі Українки, в яких вона з великою зненавистю бичує Росію. Прикметник „російський" в 1951 році вживається тільки в сполученні з таким іменником, який визначає позитивне поняття. Тому то такі, напр., вирази, як „ганебна самодержавна російська дійсність" тепер рішуче заборонені сучасною большевицькою цензурою. Аналіза російської деспотичної імперії, тюрми народів, аналіза національного гніту в Росії, образ тупого російського деспота, образ російської темряви-неволі з її лихою заразою, голодом, злиднями, жахом, несвіцьким жахом, що усім морозить душу, образ російської деспотії, найстрашнішої і найжорстокішої, нелюдські муки і страждання поневолених людей і цілих народів — все це так влучно характеризує СУЧАСНУ Росію, що кожен читач несамохіть сприйматиме цю характеристику, як характеристику не царської Росії, а саме СУЧАСНОЇ Росії з її кривавим деспотизмом і безприкладним в історії людства гнітом і поневоленням. Тому то в 1951 році, коли московський большевизм остаточно перетворився в гідного спадкоємця царської самодержавної Росії, перевершивши її незрівняно в терорі, в жорстокості, в тиранії і в поневоленні, — тепер акад. О. І. Білецький не міг повторити того, що він писав про Лесю Українку 1936 року.

2. Національні мотиви в поезії Лесі Українки

В 1936 році на цю тему ще можна було писати, але в 1951 році заборонено навіть згадувати назви тих творів, в яких Леся Українка розв'язує національну проблему. В 1936 році акад. О. І. Білецький відзначав, що Леся Українка під впливом матері, а також свого оточення та літературних зразків писала національно-романтичні, а далі й націоналістичні поезії. Леся Українка, каже О. І. Білецький „великі надії покладала на революцію 1905 року також і щодо національного визволення України. Отже вона подвійно тяжко переживала поразку революції, бо не справдились її палкі сподівання на визволення національне. Звідси посилення в творчості Лесі Українки також і націоналістичних мотивів, характерних для всієї української буржуазної літератури того часу. У творі „В дому роботи, в країні неволі" Леся Українка, подаючи образи двох рабів — тубільця-єгиптянина і полоненого єврея, що працюють на будові єгипетського храму, цілком по-націоналістичному розв'язує проблему клясової солідарности пригноблених. Вона запевняє устами раба-єврея, що в нього немає спільних інтересів з рабом-єгиптянином, — отже категорично заперечує ідею клясової солідарности робітників, що належать до нації пануючої і нації пригнобленої...

Л. Василів

ЯК НІМЦІ ПРОГРАЛИ БИТВУ ЗА МОСКВУ

(Уривок із статті „Битва за Москву", „Вісті Братства колишніх Вояків УД, Мюнхен, ч. 7-8)

30 листопада німецька армія осягнула Брянськ й підійшла до Орла. Тоді якраз несподівано настали великі зимна; температура впала на 20° С нижче нуля. В цей день, 30 листопада ген. Гальдер привіз накази, в яких зазначувалось, що не дивлючись на сильні морози, нім. вище командування вважає кампанію ще за осінню.

Метою дії була Москва й Волга біля Горького. Це означало дальший 400-кільометковий похід по тяжких дорогах. Німецька армія не могла виконати це завдання успішно, тому що зимовий одяг ще не надійшов, а постачання харчами не було забезпечене, бо в запіллі почали діяти партизани.

Всі німецькі генерали з жахом прийняли ці накази. Генерал Ґудеріян негайно поїхав до фельдмаршала фон Бока, та разом з ним інтервенював у фельдмаршала Бравхіча, та все таки це жадних змін наказу не спричинило.

Наступ німецьких військ був призначений на день 2 грудня 1941 р. Але з причини морозів і стану доріг виконання наказу було відложено і наступ розпочався 4 грудня. В день наступу термометер впав з 20 на 40°. Страждання війська були страшні. Масло в компресорах при гарматах замерзало, ручна зброя не діяла, моторів не можна було запустити. 5 грудня всі німецькі армії без наказу зупинили свій рух.

Тим часом совєтське командування, використовуючи свою перевагу в одязі та середниках проти замерзання зброї, 6 грудня почало протинаступ. Але цей наступ, без огляду на те, що німецька армія була заморожена, не дав совєтам бажаних наслідків.

Коли Гітлер довідався про затримання німецьких військ, поновив наказ руху на Москву, і всі старання Бравхіча, Ґудеріяна та інших німецьких генералів з'ясувати стан речей і добитися у фюрера відкликання наказу не мали успіху. 20 грудня ген. Ґудеріян удається літаком до Головної Кватири Гітлера, щоб особисто переконати його та осягнути відкликання наказу про наступ. Він пропонує відвести війська на зимові кватири, а танки обернути в бльокгавзи. Його вказування на те, що це одинокий спосіб зберегти армію та його просьби залишаються безуспішними. Фюрер наказу не відкликає, бо не вірить звітам ген. Ґудеріяна — фюрер думає, що він, ген. Ґудеріян занадто ощаджує своїх вояків і танки.

Але природа була сильніша від наказів фюрера — мороз так здеорганізував німецьку армію, що накази не могли бути виконані.

Тим часом совєтські війська в міру можливости перепроваджували протинаступи і їм удалося відкинути і окружити передові німецькі відділи. Зв'язок німецький був перерваний, бо апарати через мороз не діяли. Страти німців в людях були дуже великі — легке поранення викликало смерть. Боротьба спинилася сама собою — без наказу. Наслідком цих всіх подій було усунення перед Різдвом фельдмаршала Бравхіча з його становища. Наступник його фельдмаршал Клюґе, 25 грудня звітував фюрерові, що ген. Ґудеріян відмовився виконувати накази фюрера. Генерал Ґудеріян був негайно знятий зі становища командуючого. Щоправда, в кілька днів по тім прибув до Орла ген. Шмунд, щоб перевести дослідження і ствердив, що ген. Ґудеріян зробив все, що міг, і що він виконав свій обов'язок, але було вже запізно.

В силу вище згаданої ситуації на фронті, наказ про відступ був даний Гітлером у початках січня. Німецька армія відійшла лише на сотню кільометрів, але втрати, що вона їх понесла, вже ніколи не були поновнені. Битва за Москву була кульмінаційним пунктом усієї війни.

Німецькі панцерні сили, що наступали на Москву — армії Ґудеріяна, Райнгарда та Гепнера уявляли із себе страшний боєвий таран, що в 18 днів роздушив Польщу, а в три тижні Францію. Це була еліта німецького війська. В історії воєн її можна порівняти з македонською фалянґою або з римськими леґіонами. На протязі двох років ці панцерні з'єднання були найголовнішою зброєю гітлерівських перемог. Піхотні ж дивізії, що складали головну масу німецької армії, обмежували свої бойові дії тільки до заняття території, вирівнання фронту та прийняття полонених.

І ця вище згадана повітня зброя перемоги — „сила й швидкість", — була страчена Гітлером в грудні 1941 р. завдяки його божевільному жаданню взяти Москву.

Індустрія і селянство

(Закінчення зі стор. 2)

Швайцарія мала і найбільше її місто Цюріх нараховує 400,000 населення, а вже сама федеральна столиця Берн має всього 180,000 населення.

По швайцарських селах можна зустріти фабрики паперу, взуття, убрань, тютюну, у яких працюють головно малоземельні селяни, але є й фабрики текстильні і навіть хемічні.

Населення заможне, бо безземельні та малоземельні заробляють у фабриці. Господарств не ділять між діти, а на ньому залишається тільки одно з дітей і старі батьки. За грішми у селі не тяжко. Немає антагонізму між бідними і багатими. У селі, де я мешкаю, послом до кантонального сойму є селянин — середняк, який є рівночасно і громадським писарем. Вдома він має машину до писання, радіо, авто, телефон. Очевидно, має й господарські машини.

Але найважніша особа у селі — листоноша, який є головою або, як тут кажуть, президентом майже всіх установ у селі. А цей листоноша, крім хати, де за оплатою міститься і пошта, не має мастку і вся його родина живе із праці на пошті. Село мале, має всього 450 душ населення. Але є тут школа, і то у двох поверхових будинках, є каса, майстерня для направи машин, є тапицерня, асекураційна аґенція і два таких ресторани, яких у Галичині не мають навіть повітові міста. Є ще споживча кооператива і кооперативна молочарня. І от цікаве із доставою молока до молочарні. Два роки мешкав я із родиною залізничника, який віднаймав половину дому від селянина. А дім просторий, двоповерховий на 14 кімнат, будований ще 1811 року.

Селянин тримає 12 корів. Все молоко віддає до молочарні, лишаючи тільки означену кількість для своєї родини. Моя хазяйка брала молоко у молочарні, хоч її кухня була через сіни навпроти кухні селянина-господаря. Приватно молоко швайцарський селянин не продає — це належить до кооперативи, де він є членом.

Порядок і почуття обов'язку члена спільноти гідне подиву.

Маючи збут на свою господарську продукцію між робітниками у селі та у місті, де є промисел та торгівля, швайцарський селянин живе як культурна людина, не знає злиднів. У хаті — електричне світло, електрична кухня, замітач, радіо, телефон, а до того газети і журнали — ну і настільна книга швайцарського господаря на селі — біблія, і то старовинна. У знайомого селянина я бачив біблію, оправлену в дерево із мистецьким оформленням ще із 17-го століття, дар від хресної мами, або, як тут кажуть, Gothe. Звичайно, сільське господарство механізоване, бо, крім тракторів, плугів, сівалок та косарок, є навіть машинові граблі для прокидування сіна, щоб просихало на покосах. Кожний член родини має свій ровер, так само як і свою кімнату-спальню, мотоциклі, а багато селянських родин мають навіть особові авта.

Тому, що по швайцарських селах є промисел і фабрики, є там прекрасні дороги, автостради, і навіть у горах. Це стягає туристів не тільки своїх, але й чужинців, бо їх приїздить до Швайцарії 500 тисяч річно. Тому розвинений по селах Швайцарії промисел власників готелів та ресторанів.

Якогось упередження міста до села, антагонізму між селянином і робітником у Швайцарії немає і селяни у соймах та парляменті не раз голосують спільно з соціялістами. Коли міщух приїздить до швайцарського села, він має ті самі вигоди, що й у місті. Панського і хлопського життя тут немає.

Очевидно, що хто має гроші, той має кращі убрання, більш модерне авто, п'є більше вина, але й з голоду у Швайцарії ніхто не вмирає.

Аж дивно, що тут немає серед селян жадоби на землю, немає меж, загород, не чути про процеси за межу, за крадіж курки, плуга чи мішка збіжжя із комори чи поля. Малих злодіїв тут немає. Є великі міжнародного калібру, при чому переважний їх процент — не швайцарці, а чужі пройдисвіти з інтернаціональною маркою.

Не має і бійок у ресторанах на селі, хоч кожний швайцарський селянин по відбутті військової служби дістає додому військове убрання, чоботи і рушницю з набоями, і з тим являється на військові вправи і в разі мобілізації.

По селах у Швайцарії є лікарні і то з модерним устаткуванням, із лябораторіями і рентґеном. Авже обов'язково всюди прикріплена є медсестра, яка занята звичайно у лікаря і мотоциклем відвідує хворих по приділених їй лікареві селах.

Збіжжя і навіть м'яса швайцарське село продукує мало, бо тут гори — і мусить спроваджувати ці продукти із закордону. Тому у Швайцарії дорожнеча в два рази більша, ніж у Німеччині. Це відчувають чужинці, але не швайцарці, які мають заробітки. А до того швайцарський уряд ґарантує селянам ціну і збут їх продуктів, так що руїна чи непоплатність сільського господарства селянина не турбують.

Все те — і заможність і матеріяльну культуру і навіть люксус — завдячує швайцарський селянин розвиткові швайцарської індустрії. Тут не тільки добрі дороги, але й упорядковані ріки та потоки. Над ними озера, стави а на них пляжі, ресторани і повно туристів. І знову ж до селянина пливуть гроші. Водопровід і каналізація у селі тут річ нормальна і цього не оголошують через радіо.

У нас за селян побиваються і стараються вести за них політику ті, які самі не ходять із серпом і косою по стерні. Це може робили колись їх діди або й прадіди. Ті люди, найбільш нібито в обороні селян, нарікають на місто, на фабрикантів, купців, ну і на робітників, які по-їхньому всі живуть тільки із селянина.

У Швайцарії заступають себе і ведуть свою політику самі селяни, які, щоправда, іноді гостро сперечаються із міщанством і робітниками — бо і тут, у Швайцарії йде соціяльна і політична боротьба — але все розходяться як приятелі, ніколи як вороги. Швайцарські селяни розуміють, що місто, індустрія, торгівля їм потрібні і корисні, а й місто знає, чого потребує село і що там теж є люди і то близькі.

На цьому очевидно спирається лад, спокій та значення малої швайцарської конфедерації, яка і називається „Eidgenossenschaft", що значить заприсяжене стовариження, спілка, не тільки серед свого громадянства, але й у чужих, у світі.

Час, щоб ми, перебуваючи між чужими на скитальщині, добре придивились до життя інших народів, також і до проблеми села та міста і ці спостереження приклали у практиці на нашому українському політичному ґрунті, на визволеній батьківщині.

Треба лагодити і гасити, а не розпалювати та роз'ятрювати суспільні антагонізми.

Треба вирішити в інтересі нашої державної політики і проблему: село і місто, село і революція, село і держава.

Це чи не найважніше та найбільше пекуче, що жде у нас вирішення.

ПЛЯНУЮТЬ НОВИЙ ЦЕНТР НА МІСЦЕ КЦАБ-у

Дня 17 липня ц. р. у Мюнхені відбулося продовження конференції між національними групами, що підписали Паризьку догоду, та тими, що входять до Координаційного Центру Антибольшевицької Боротьби. З бувших груп цього останнього участи в конференції не брали організації Керенського і Мельгунова та група „Борців за Вірменію". Як відомо, ці групи, оточивши себе ще кількома російськими організаціями (в першу чергу входить туди реакційно-російський Національно-Трудовий Союз) та різними „федералістами", як Гулай, Богатирчук й інші, проголосили себе КЦАБ-ом і шукають визнання Американського Комітету Визволення від Большевизму. Натомість на конференцію прибули представники російської організації СБОНР (власівці), що в міжчасі виключила свого голову Антонова і ще кількох членів свого Центрального Комітету та постановила знову брати участь у переговорах про створення нового центру.

Конференція прослухала звіт виділеної 1-го червня ц. р. в Теґернзее, комісії й прийняла випрацьований нею проєкт політичних засад, на яких має бути побудований новий центр. Цей проєкт переслано на ухвалення в двохнедільному терміні дотичним організаціям, делеґації яких беруть участь у переговорах.

Далі ухвалено вислати відповідне повідомлення про витворений стан речей Американському Комітетові Визволення від Большевизму й доручено обраній у Теґернзее комісії на чолі з п. Е. Ґеґечкорі далі зноситися з Американським Комітетом та утримувати взаємний контакт поміж представниками національних груп, що беруть участь у переговорах про створення нового центру.

Дня 20 липня ц. р. в залі готелю „Реґіна" відбулася пресова конференція, на якій комісія подала до відома про результати своєї праці, а саме про принципову згоду учасників переговорів створити новий центр на нових, спільно випрацьованих засадах і під новою назвою — Міжнаціональний Антибольшевицький Координаційний Центр. На конференцію з'явилися численні представники німецької і закордонної преси, а також преси поневолених народів СССР. Конференцію відкрив коротким словом міністер закордонних справ Грузії з часів її незалежно - державного існування п. Е. Ґеґечкорі, підкресливши важливість подій, що відбуваються всередині Совєтського Союзу. Після цього з окремою заявою від Української Делеґації виступив ред. Микола Лівицький. Далі присутні журналісти ставили численні запити, на які відповідали пп. Е. Ґеґечкорі, М. Лівицький та Б. Ніколаєвський, представник російської організації „Ліґа Борби за Народню Свободу".

Цісю пресовою конференцією закінчився перший етап у переговорах щодо створення нового Центру. Тепер не можна ще ствердити, чи заплянований Центр буде створено і чи українці зможуть взяти в ньому участь; це останнє залежатиме від того, як в остаточному оформленні буде виглядати статут нового Центру.

(За „Укр. Інф. Бюро" з 21-го липня)

Становище УНРади до закиду зламання фронту

У зв'язку з деякими голосами української преси, Українське Інформаційне Бюро заявляє:

1. „КЦАБ фактично перестав існувати, а Американський Ком. відмовився від свого становища беззастережної підтримки КЦАБ-у з його статутом. Новий Центр заплановано на зовсім інших підставах: толерантність до національно - державних позицій кожного партнера, рівність усіх партнерів, незалежність у практичній праці кожної національної секції, координація цієї праці, а не спільне центральне керівництво.

2. „Спільні позиції українських політичних організацій з 27 грудня 1952 р. вимагають від учасників спільного центру, в тому числі і від росіян, пошани й толерантного ставлення до національно державних позицій і визвольної боротьби партнерів. Цього досягнено в заплянованих засадах нового Центру, що саме і викликало гостре поборювання учасників переговорів з боку панів Керенського, Мельгунова, реакційного Національно-Трудового Союзу й усіх імперіялістичних кіл російської еміґрації. Заява ред. Миколи Лівицького на пресовій конференції, в присутності представників усіх груп, що беруть участь у переговорах, та численних представників німецької і закордонної преси, ясно стверджує, що українці (як і інші представники неросійських народів), які ввійшли б до нового Центру, керувалися б у своїй праці лише програмою автоматичного відновлення самостійної незалежної української держави на українській етнографічній території. В переведенні такої програми у їхній праці українцям ніхто не перешкаджав би, а цього власне і вимагають „Позиції 27 грудня 1952 р.".

3. З вище сказаного стає ясним, що всі закиди деяких українських угруповань, ніби Українська Національна Рада „зламала" український національний фронт або відступила від „Позицій 27 грудня 1952 р.", — зовсім безпідставні. Причиною таких закидів є бажання підірвати престиж Української Національної Ради. Таке безоглядне поборювання українського Державного Центру, яке від багатьох років застосовують деякі українські політичні середовища, завдає великої шкоди загально - українській справі".

(„Укр. Інформ. Бюро")

Представники Американського Комітету на прийнятті У. Н. Ради

6-го липня у Мюнхені в ресторані „Хінезішер Турм". Виконний Орган УНРади влаштував прийняття для представників американських політичних кол і представництв організацій народів, поневолених Совєтами. Поміж чужинецькими гістьми було 15 американців, між ними консуль ЗДА Кіршнер, радник консуляту И. Кендрік з дружиною, прибулі з Ню Йорку члени Американського Комітету Визволення від Большевизму — Куніґольм і Келлі а також місцеві його представники Свіфт, Пач Александер, Кейч і ін.

Серед численних представників уярмлених большевизмом народів були голова екзильної Ради Білоруської Народньої Республіки М. Абрамчик, голова грузинського екзильного уряду Е. Ґеґечкорі, представники північно - кавказців, а також азарбайджанців, вірмен і туркестанців. Був теж представник угорського Національного Комітету Панґрац і відомий польський журналіст Папроцький та ін.

Товариська зустріч і гутірка була переплетена точками мистецько - концертової програми.

(„Укр. Інформ. Бюро")

Бути членом Українського Народного Союзу, значить належати до такої української організації, яка об'єднала в Америці й Канаді найсвідоміші українські сили в одну ідейну спільноту та поставила її на службу нашим країнам та нашому поневоленому українському народові!

ХРОНІКА УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ

В Канаді

Концерт українських студентів у Маніт. Університеті

Дня 14 липня, о год. 8 вечора, у переповненій залі Університетської авдиторії, Форт Ґаррі, відбувся цьогорічний концерт 14 Вищих Освітніх Курсів ОУКО.

На програму концерту складалися: співи українських народних пісень у виконанні хору теперішніх і бувших курсантів літньої школи, під орудою п. В. Климкова.

Виступ баритонового соліста п. Я. Семчишина, цьогорічного носія співацької нагороди на провінційному фестивалі співу, збагатив програму концерту і викликав заслужений аплявз.

Співи перепліталися з танками у виконанні танкової групи дівчат підготованих п-нною Стебницькою і п. Климковим.

На спеціяльну згадку заслуговують два танкові виступи п. Р. Стойка і В. Солмана.

Признання курсантам за їхню працю і мистецькі виступи висловили директор Університетської літньої школи, професор В. М. Глогіл, голова студентської ради Р. Гарис, декан Н. Скарф та інші. Після цього відбулася, наприкінці, товариська забава з перекускою. В цілому, забава була дуже успішна.

Віра Федущак, Вінніпеґ

Український кандидат до парляменту в Оттаві

Колишній редактор „Нашої Мети", проф. Володимир Біберович, кандидує на посла до домініяльного парляменту в Оттаві в манітобській виборчій окрузі Спрінґфілд біля Вінніпеґу, як незалежний ліберал. Ця виборча округа у 70-ти відсотках заселена українцями і якщо вони віддадуть голоси на свого українського кандидата, то вибір проф. В. Біберовича запевнений. Проф. Вол. Біберович — це перший українець, що стає до парляментарних виборів у виборчій окрузі Спрінґфілд. Його вибір свідчив би про велику національну і політичну свідомість тамошніх українців.

В Арґентині

Арх. Ігор Губа з Ню Йорку — зверхником православних в Арґентині

Архиєпископ Ігор Губа, що знаходиться в Ню Йорку (церква при 21-ій вул.), повідомив листом Управу Братства св. Покрови Української Автокефальної Православної Церкви (УАПЦ) в Буенос Айрес, Арґентіна, що погоджується на його прохання прийняти вірних УАПЦ в Арґентіні, об'єднаних у Братстві і в усіх його церквах, під свою духову опіку. Арх. Ігор був призначений Собором УАПЦ владикою в Арґентіні, але не дістав візи і приїхав, як ДіПі, в 1951 р. до Ню Йорку.

БРАЗИЛІЯ БОРЕТЬСЯ З КОМУНІСТАМИ

Ріо де Жанейро. — Президент Бразилії переслав до Конґресу предложення схвалити закон, який зміцнив би силу країни в її спротиві комуністичному просяканню. Законопроєкт передбачає можливість звільнення з праці в федеральних, провінційних і міських установах осіб, що нельояльно ставляться до теперішнього державного устрою. Нельояльність окреслено, як „активне підтримування нелеґальної політичної партії... або міжнародної чи чужинної партії, програма якої суперечить демократичному устроєві".

АМЕРИКАНСЬКІ ВТРАТИ В КОРЕЇ ЗА ЧАС ВІЙНИ

Вашинґтон. — Рівночасно з повідомленням про підписання перемир'я в Кореї, департамент оборони проголосив, що загальні американські втрати за весь час корейської війни виносять 139,272 осіб. З того: 24,965 вбитих, 101,368 поранених, 2,938 полонених і 8,474 згинулих безвісти.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Шікаго, Ілл

На тему курсів українознавства

Серед української громади є різні погляди на потребу й значення курсів українознавства, що їх ведуть переважно згуртовані в „Учительській Громаді" бувші вчителі.

Перед нами синя книжечка, що з неї, хто хоче може довідатись, що є в нас батьки-громадяни, що їх духа не зломили ні довгі еміграційні злидні, ні широкий океан, ні врешті непривична для їхньої життєвої підготовки важка, машинова праця...

Ця книжечка, це звіт про „курси українознавства в ЗДА за шк. р. 1952/53", вид. Учит. Громади, Ню Йорк, з-під редакції Д-ра К. Кисілевського. Звіт не зображує вправді заходів усіх українських громад в ЗДА відносно курсів, що їх веде наше вчительство, та люди доброї волі, — та вже тих вісім звітів, що виповнюють згадану книжечку, свідчить наглядно про незломність духа й почуття національної гідности батьків, духовних виховників, учителів та назагал усіх тих громадян, які справу доцільного виховання своїх дітей ставлять на властиву площину, уважаючи її за вирішальну у майбутньому цілого народу. Все одно по якому боці Океану, однаково у якій часті світу.

Шікаго... на наших очах, на протязі трьох літ 13-членна громадка дітей, зібрана для розваги в „Діточому Клюбі", виростає у поважний научно - виховний інструмент, що обнімає тепер понад дві сотні дітей, згуртованих при двох укр. катол. парохіях (о. Николая — 128 дітей, Рождества Преч. Діви Марії — 30 дітей) і двох православних (св. Покрови — 30 дітей, св. Володимира — 18 дітей). Для проведення такої акції треба було поконати багато технічних труднощів, чимало поборотися із настроями загалу, який звичайно, затоплений у реалізуванні високих політично - партійних задумів, не мав інтересу схилювати своє зацікавлення вниз, до онтих найменших, якби забуваючи, що на цих, тепер найменших „за рік, за два, за десять" спочине тягар у всіх ділянках нашого тут розбудованого громадського життя. Та завдяки невтомним заходам першого голови тут. філії Уч. Громади, дир. П. Бабяка, а з черги дбайливій опіці його наслідників проф. А. Антоновича й д-ра М. Терлецького враз з їхніми Управами вдалося побороти усі початкові труднощі й переконати здорову частину нашої громади, що недобре є самому підтинати галузь, що на ній високо сидиться. Дуже відрадним, а водночас і насправді будуючим є те, що наша курсова акція змогла опертися на поважному вирозумінні й помочі нашого духовного Проводу; це, — при нашому виховному закріплюванні релігійно - моральних почувань серед курсової молоді, — рішає про вартісний, загально - громадянський характер нашої праці.

Не буду спинюватися на подрібних статистичних даних наших курсів в Шікаго; мушу тільки зазначити, що у 50 відсотках відвідує курси молодь, яка користаючи з публічних шкіл не має там змоги почути рідне слово. Це у великій мірі повинно бути вирішальне у питанні про потребу й значення курсової акції. Та передусім треба бути свідомим того, що бути добрим і корисним горожанином нашої прибраної Батьківщини й водночас свідомо й гаряче любити свій покинутий, безвольний Рідний Край у готовості допомагати йому словом і ділом, — це два поняття, які характерна людина при добрій волі якнайкраще зуміє зі собою погодити. Коли б так не було, не мали б ми тепер у проводі нашого тутешнього політичного життя тут роджених дітей, нашого старого покоління.

Якщо ж акція курсів українознавства стрічається із поважним і зрілим зрозумінням наших громад, коли йде про їх потребу й значення, — то було б до речі очікувати й з боку цих українських скупчень поважнішої підмоги у широкому, загально - громадському маштабі для поліпшення умов їхньої праці. Коли зважити, що переважна частина курсової молоді це діти, які не принесли з Рідного Краю ні одного спомину, ні згадки про життя-буття в ньому, то через брак чуттєвого, т. зв. емоційного чинника (хоч би Євшан- зілля!) навчання стає мимоволі безчуттєвим, сухим і нецікавим. Курсам потреба проєкційного апарату, через який можна б з книжкових образків чи приватних фотосвітлин кидати на екран матеріял, що викреслив би в дітях зацікавлення до минулого рідної країни їхніх батьків, до нашої звичаєвої традиції, до нашої культури з усіми її високими мистецькими осягами, до розкопаних княжих теренів й козацьких могил, до наших синьо-млистих гір й рвучких потоків, до краси людей і днів, — до усього того, що нам й досі сниться, бо ми це пережили, — а вони й не бачили.

Придбання для курсів епідіяскопу, там де воно можливе, повинно стати справою амбіції кожної поважної української громади (передусім Шікаго!) і доказом поважного зацікавлення майбутністю нашого доросту.

Идемо в четвертий рік існування тутешніх курсів з глибокою вірою в Божу поміч і перемогу доброї справи.

Олев

Міннеаполіс, Мін.

Роковини голоду

12 липня ц. р. в просторій залі „Лейбор Темпел" в місті Міннеаполісі відбулася жалібна академія, присвячена пам'яті мільйонів українців, замучених голодом, зорганізованим московсько - большевицькою владою в роках 1932-1933 в Україні.

Академію влаштував комітет, що об'єднував всі організації та церковні громади на терені Міннеаполіс — Ст. Поль.

В усіх православних церквах в цей день після Служби Божої були відправлені панахиди по замучених голодом.

З вступною промовою на академії виступив голова комітету п. М. Шкварченко, який, після короткої промови, звернувся до присутніх, щоб вшанували пам'ять замучених голодом вставанням, а хор під керівництвом п. Серафимовича відспівав — „Вічную пам'ять".

Далі п-ні Л. Перчишин під фортепіяновий супровід п-ні Л. Мартиненко проспівала Американський Гимн.

Доповідь в англійській мові виголосив проф. Міннесотського Університету п. О. Грановський. Доповідь українською мовою виголосив бувший в'язень совєтських концтаборів п. Петро Байбак.

Резолюцію в українській мові відчитав п. Козак. Резолюцію в англійській мові відчитав д-р М. Гайдак. Обидві резолюції ухвалено одноголосно.

Крім того д-р М. Гайдак зачитав також привіти. Серед них: від губернатора стейту Міннесота, від голови міста Міннеаполіс, від сенаторів Губера Т. Гомфрі і Ед. Тай, від департаменту поліції, від міннесотського директора іміґрації і натуралізації і ряд інших.

Академію закінчено національним гимном.

Не зважаючи на великий дощ, на академію прибула велика кількість людей, що вшанували пам'ять жертв штучного голоду та одночасно запротестували проти комуністично - московського геноциду на окупованих теренах України.

І. Г.

Картерет, Н. Дж.

Збірка на залишенців

У неділю 24 травня українська православна громада при церкві Св. Димитрія обходила сумне двадцятиріччя голоду, що його спричинила на Україні червона Москва. Поминальну літургію й панахиду за душі мільйонів дітей України, що були заморені цим голодом, відслужив о. Прот. І. Гундяк; співав хор, зложений із новоприбулих, між якими було кілька осіб, що чудом врятувались від цього голоду. Ми споминули теж душі великих подвижників — Гол. От. Симона Петлюри і полк. Євгена Коновальця. В проповіді священик згадав кілька етапів на хресній дорозі, що нею йде впродовж віків український нарід та вказав і на те, що коли приносимо Господеві нашу скаргу на жорстокого ворога, не мусимо забувати, що однією з причин трагедії України було і досі є те роз'єднання, яким ворог зумів роздробити нашу збірну силу.

Під час Богослужби було переведено збірку на поміч залишенцям, яку переслано до ЗУАДК-у. Пожертви зложили — по $ 10: Іван Мартинюк і Генрих Марквалт (німець); по $ 5: о. І. Гундяк, Леонід Харченко; по $ 2: В. Вадяк, Г. Лісничий, Я. Васюхно, М. Абеліт, В. Абеліт, М. Юдка: по $ 1: В. Дитиняк, А. Кавенська, П. Сікора, П. Скочипець, П. Клименко, П. Литвиненко, Г. Семененко, Ір. Гундяк, О. Лінгарт, І. Літус, М. Шумна, І. Трунько, Хомут, С. Ткачук, П. Врикайло, І. Гричух, П. Семчишин, Вербовський, Й. Вархола, Є. Бережинський, І. Глущик, В. Смеречинський, Ю. Лінгарт, М. Літус, П. Кавенський, і дрібними $ 11.75, разом $ 78.-75. Після оплачення оголошення в часописі до ЗУАДК-у вислано $ 73.15.

Іван Мартинюк

Нюарк, Н. Дж.

Молодь відпочиває й виховується

Радість оповила серця юнаків і юначок з гуртка ОДУМ в Нюарку, коли виїхали в Баунд Брук, щоб тут провести два дні відпочинку.

Одна мить, і перед нами дзеркало води незнаної нам річки, що дещо нагадує наші тихі річки: Буга, Десни, Ворскли, а вже найменше бистротечного Дністра й могутнього Дніпра. — Зелень, луги й поля дуже часто нагадують нам наші рідні поля та широкі степи, квітучі золотом пшениці.

Ласкаве сонце з чистого неба ллє своє ясне проміння на усміхнені лиця синів і дочок землі української, що зібрались ось тут на вільній землі, щоб набрати для душі й тіла свіжих сил.

Під вечір молодь роєм всипалась до своєї рідної української церкви на вечірнє моління перед 350-літньою київською іконою Богоматері, до якої молилися колись наші прадіди і великі гетьмани.

Після вечірні — спільна молитва за всіх мучеників України, що померли голодовою смертю в 1933 р. від безбожного большевицького наїздника.

Вечором відбулась спільна вечера, а деяким із нас довелось вперше смачно поїсти полтавського куліша, про якого ми чули лише з книжок та оповідань.

Нарешті довгождана ватра. Ватра, скільки то приємних спогадів вона лишає по собі для тих, що люблять плекати в собі красу духа й тіла. І цим разом, ватра стала не лише приємною забавою для молоді, але також виховним джерелом національної свідомости, що має поєднувати нас з далекою, але рідною нам Україною.

Високе полум'я ватри піднімалось вгору і кидало навкруг себе червоне світло та освічувало палаючі обличчя, що з великою увагою слухали кількох доповідей.

На цьому й закінчилося офіційне свято ватри. А на поважно вдумливі лиця хлопців і дівчат знову приходить радісний сміх, що скоро переливається в бодрі, живі й веселі пісні, які віддзеркалюють в собі красу і багатство нашої дорогої Батьківщини — України.

Неділя, — другий день відпочинку. Тихий ранок, отрушений кришталево - чистими перлинами роси, прокидається від сну розбуджений співом пташок. Верескливий свисток зриває всіх на ноги, не даючи полежати на пахучому сіні. Збірка! — руханка, спорт, після чого росте вовчий апетит до снідання.

Знову збірка, всі до церкви, щоб серцем і устами славити й дякувати Всевишньому Богові за Його щедрі й багаті дари та скласти перед Його престолом свої скромні мольби й благання: Боже! — зішли волю Україні! Верни нас у свій рідний край, верни!

Час летів бистрою стрілою і приспішував хвилини від'їзду. Під захід сонця п. І. Павленко, що в своїх руках вміло тримав керму нашої прогульки — подякував господарям за гостинне прийняття.

Наші моторові вози загуділи й покотились пташиним летом вперед, розрізуючи гаряче повітря. Сильне й жагуче почуття поривів до краси — виповнювало радістю і щастям наші серця.

В. Петрів

Вступайте в члени УНС!

Новий винахід в ділянці повітроплавства

Одне з дослідних бюр в С. Пол, Мінн., яке займається справами повітроплавства, сповістило, що йому повелося винайти новий спосіб контролювання летів літаків. Примінюючи нові електронні винаходи, збудовано систему постійного порозумівання з літаками, яка може одночасно обслужити понад дві тисячі апаратів. Центральна станція сприймає всі відомості й негайно передає їх літакам, які через те мають постійний і повний образ положення в повітрі, що особливо важливе для боєвих літаків, які перебувають у дії.

Людські жертви в пожежі готелю

Розендейл, Н. И. — В одному з місцевих готелів „Вільямс Лейк" у вівторок ранком зчинилась пожежа, що її причини ще не зясненo. Вогонь з такою швидкістю охопив увесь дім, що люди, які там знаходилися, не мали часу опритомніти зо сну, внаслідок чого чотири особи загинуло в полум'ї, а 11 більш або менш тяжко попечених. Число жертв було б значно більше, якби машиніст вантажного потягу, що саме тоді проходив попри загрожений будинок, побачивши вогонь, не почав давати оглушливі сигнали паровим гудком і дзвоном, пробудивши таким чином гостей і працівників готелю.

Домагаються платень для звільнених комуністичних учителів

Ню Йорк, Н. И. — Учительська Спілка, яку викинули із членства в А. Ф. Л. перед 12 роками, а пізніше також із членства в І. К. О. за комуністичну ідеологію, домагається платень для 11 комуністів-учителів, яких Шкільна Рада в Ню Йорку звільнила з праці за те, що вони не хотіли відповідати перед Сенатською Провірочною Комісією. Їх звільнили з праці 18 червня ц. р., і Учительська Спілка твердить, що Шкільна Рада не мала права звільнити цих учителів, і що вона повинна заплатити їм їхні платні та прийняти їх знову до праці. Між звільненими учителями находяться такі учителі: Лео Авербах, Бенджемін Барановски, Генрі Деніельовіц, Чарлз Екстет, Вільям Фравенґлас, Гарольд Бляв, Роберт Коген та інші.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ВІЛКС-БЕРІ, ПА. — Бр. св. І. Хрестителя, від. 223, повідомляє членів, що збори відбудуться в неділю, 2. серпня, в церковній залі, зараз по Сл. Божій. Присутність всіх членів обов'язкова. — Уряд.

ДЖЕМЕЙКА ПЛЕЙНС, МАСС. — Бр. ім. митр. А. Шептицького, від. 307, повідомляє членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 2. серпня, зараз по спів. Сл. Божій, в парафіяльній залі, 128 Forest Hill St. Проситься всіх членів прийти громадно на збори, щоб обговорити справу нашого пікніку і оголошення та знимок до ювілейного альманаху УНС. Проситься о. Альда Рудницького зголоситись до секретаря відділу забрати свою дивіденду. — Ю. Налисник, пр.; Н. Гапій, кас.; І. Чопик, секр.

В 13-ту річницю смерти

бл. п. Івана Білобрам,

б. члена Т-ва Український Клюб Поступовий, відд. 70 УНС. в Джерзі Ситі, Н. Дж.

— відправиться —

СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

в суботу, 1-го серпня 1953 р., в укр. катол. церкві св. Ап. Петра й Павла, на розі вул. Сусекс і Грін в Джерзі Ситі, о годині 9:30 рано.

Всіх Кревних і Знайомих запрошує до участи

Дружина ПЕТРОНЕЛЯ.

ТАРЗАН, ч. 3116. Ультиматум

"AND WALTER FAIGE!"

"TARZAN! WALTER PAIGE!" HE GASPED. "THEY SHALL NOT ESCAPE! EVEN NOW THEY HAVE BEEN RETAKEN!"

"REVEAL YOUR AVENUE OF ESCAPE FROM THE PALACE," HE COAXED LEERINGLY, "AND YOU SHALL SHARE THE THRONE WITH ME AS MY QUEEN--- AND MATE!"

— Ви задумували втекти від Ма-аму, га? — хихотів Тум. — Жінко, ніхто ніколи не втік від крокодила-божка Вару!

— Кажуть, що Тарзан втік від нього, — спокійно відповіла Амра. — І Волтер Пейдж!

— Тарзан! Волтер Пейдж! — бурмотів він — Вони не втечуть! Саме тепер їх знову зловлено!

— Відкрийте свій спосіб утечі з палацу, — умовляв він, підморгуючи, — і ви володітимете троном разом зо мною, як королева і дружина!

ПРОТОКОЛ

з нарад Річного Засідання Головного Уряду У. Н. Союзу, що відбулося в днях 25-го до 29-го травня 1953 року в готелі Статтлер, Ню Йорк, Н. Й.

(2)

Звіт Головного Касира У. Н. Союзу Р. Слободяна

(Продовження)

СИРІТСЬКИЙ ФОНД 31-го ГРУДНЯ 1952 РОКУ

Ім'я і прізвище:	Відділ:	Сума:
Гнат Марія	40	$ 300.00
Мохнач Іван	7	41.67
Рапавий Василь	28	150.00
Савко Іван	23	100.00
Кравець Іван	182	397.26
Гатала Михайло	34	50.00
Ратковський Мик.	77	450.00
Левицький Йосиф	19	500.00
Врилевський Петро	301	250.00
Микитко Василь	330	300.00
Дзюбан Іван	239	200.00
Лазорек Кузьма	153	150.00
Чайка Дмитро	32	300.00
Кушнір Юрій	288	200.00
Міллер Іван	127	433.34
Гамера Анна	112	33.34
Кость Микола	182	50.00
Приходько Максим	170	400.00
Вишняк Михайло	213	500.00
Прокопенко Роз.	112	83.34
Гориняк Григорій	27	300.00
Замос Марія	119	200.00
Їж Данько	379	150.00
Луцків Василь	143	175.00
Цілінський Віктор	81	50.00
Каратник Стефан	158	350.00
Кріль Стефан	218	200.00
Бринецька Марія	363	66.67
Ярошик Петро	175	66.67
Німий Іван	192	200.00
Ферлей Анастасія	146	125.00
Попович Роман	278	266.67
Марків Семко	194	133.34
Міщак Константин	105	500.00
Федун Дмитро	361	200.00
Демкович Олекса	204	300.00
Бирва Іван	304	250.00
Лиляк Василь	204	150.00
Сковронська Пел.	108	100.00
Прийма Текля	248	50.00
Яжик Йосиф	68	124.75
Букатчук Василь	42	447.00
Онищук Дмитро	160	222.52
Палюк Франка	37	57.76
Круковський Сергій	58	105.65
Сліпенчук Теодор	218	58.30
Еванкович Софія	* 1	30.00
Томан Іван	* 7	25.00
Судчак Микола	388	200.00
Нестерук Іван	277	84.98
Сенишин Петро	316	800.00
Малинія Андрій	98	252.00
Вовчак Микола	300	500.00
Ковальчук Микола	90	120.00
Савчак Андрій	104	377.08
Марцинишин Мик.	225	790.96
Федишин Іван	421	342.09
Деркач Стефан	361	182.97
Яблонський Антін	117	592.16
Сосницький Ст.	21	500.00
Халацук Григорій	150	50.00
Сас Павло	276	158.82
Віловус Василь	58	702.85
Мовчук Евдокія	39	100.00
Ґлемба Дмитро	277	200.00
Депута Франко	81	490.00
Антошків Микола	396	307.59
Козак Семен	332	485.27
Ґроховалський Ст.	321	681.92
Шлюсар Стефан	217	604.82
Соколовський Мик.	150	444.44
Ґема Іван	64	247.78
Тесля Іван	99	441.91
Вербіцький Мих.	9	596.92
Колодницький Теоф.	81	100.00
Бойко Сень	213	170.40
Душіль Іван	56	230.50
Потопчук Лука	349	111.50
Сведа Михайло	221	200.00
Подоляк Гелина	39	200.00
Коваль Прокіп	301	72.08
Семенович Григ.	69	800.00
Лелюх Іван	341	200.00
Венс Василь	364	85.57
Жубрицький Вас.	385	166.68
Ґуральчук Паланя	326	250.00
Моклюк Іван	324	10.25
Ґавдида Микола	330	150.00
Рачук Марія	47	178.93
Шустикевич Гр.	270	300.00
Павлусь Тома	147	922.55
Бончак Андрій	78	526.27
Андрушко Іван	67	166.67
Леховіт Михайло	239	500.00
Коцан Марія	369	700.00
Лусь Іван	220	259.71
Воргач Стефан	3	300.62
Йордан Олекса	277	185.12
Подольська Натал.	296	250.00
Мацькович Софія	216	74.86
Лукаш Данило	367	77.32
Заканич Гавриіл	194	200.00
Костів Йосафат	7	370.04
Заславський Конд.	122	200.00
Спітковський Ол.	341	100.00
Овада Іван	98	200.00
Чередарчук Кат.	90	200.00
Романчук Анаст.	106	250.00
Коник Роман	217	300.00
Ковалюк Луць	243	152.72
Цінюрчин Теодор	196	150.00
Харов Федь	281	133.34
Коник Петро	217	1000.00
Грицковян Марія	304	200.00
Плішка Гаврило	87	500.00
Чайка Василь	204	200.00
Гавриляк Микола	8	200.00
Денеґа Максим	39	33.34
Фоґа Стефан	445	500.00
Левчак Андрій	142	112.62
Лещак Стефан	142	262.22
Франків Стефан	75	68.75
Калакука Теодор	229	500.00
Варчак Михайло	73	449.00
Салюк Микола	29	250.00
Тиркала Іван	300	531.21
Греськів Михайло	194	500.00
Лесюк Григорій	338	200.00
Кобіта Андрій	80	117.11
Ковальчук Теодор	370	125.00
Вороха Дмитро	118	252.54
Кучкуда Юрій	221	500.00
Вала Антін	473	300.00
Ім'я і прізвище:	Відділ:	Сума:
Кусень Марія	4	250.00
Міханько Самуїл	221	200.00
Кіндрат Іван	421	250.00
Малиса Стефан	69	225.90
Чорноокий Петро	204	500.00
Ґереґа Микола	136	31.11
Белей Павло	432	500.00
Гунька Тома	91	906.00
Демян Федор	345	500.00
Вулоний Петро	364	190.00
Атаманець Василь	64	200.00
Гарматюк Антін	374	137.54
Топій Іван	102	1000.00
Виблюк Василь	42	239.30
Левицька Меланя	25	200.00
Ґурняк Михайло	155	700.00
Соловчук Матвій	206	359.49
Марак Анна	169	504.51
Комар Анна	352	100.00
Вульсак Юрій	43	200.00
Когут Михайло	140	333.34
Кирик Ґ. Анна	112	300.00
Ганяк Микола	132	700.00
Захарко Іван	213	500.00
Пахолок Андрій	39	53.51
Яворський Григ.	204	300.00
Косців Іван	217	700.00
Зощак Михайло	213	80.15
Ґребович Василь	2	214.89
Крайник Стефан	105	50.00
Люта Анна	334	43.16
Скробач Василь	316	120.65
Попитак Катерина	96	140.00
Медвідь Василь	179	602.75
Томашевський Ол.	465	200.00
Гринюк Петро	59	428.14
Водруґ Василь	94	66.67
Медвідь Стефан	183	300.00
Кіселиця Василь	78	166.67
Бек Анна	63	100.00
Цюник Юлія	321	254.67
Линка Василь	241	688.02
Вакаляр Марія	76	500.00
Попик Магдалина	80	300.00
Скульський Іван	252	400.00
Чедар Чалий	426	350.00
Каліш Іван	464	1582.58
Охотка Дмитро	192	300.00
Стабельська Кат.	105	200.00
Гук Юрій	270	238.40
Шумельда Стефан	446	500.00
Албрихт Конст.	206	200.00
Титар Володимир	385	2000.00
Польчинський Мик.	361	184.60
Панькевич Анна	9	250.00
Жоряк Іван	70	200.00
Павлюк Анастазія	85	100.00
Воргач Іван	2	166.66
Комоніцький Пав.	441	200.00
Гунзек Олекса	217	200.00
Власенко Максим	347	250.00
Волошин Іван	123	250.00
Рура Іван	207	200.00
Пелех Іван	473	590.50
Чемний Олекса	428	500.00
Павлишин Мик.	370	200.00
Граб Юрій	375	500.00
Річ Анна	94	200.00
Міхальчік Марія	348	250.00
Муневич Антін	375	250.00
Сміт Ґеня	20	66.67
Дольний Йосиф	102	500.00
Бобенчик Василь	342	216.67
Вітошинський Вас.	220	250.00
Бадан Катерина	159	200.00
Барісук Анна	158	193.00
Левітський Іван	25	400.00
Романків Григорій	371	25.00
Гнатуш Теодор	122	250.00
Олексяк Осип	277	250.00
Голинський Юліян	432	200.00
Пошивак Марія	65	350.00
Адамів Михайло	338	200.00
Бойко Михайло	335	500.00
Майстрів Ілля	147	599.60
Ґресько Михайло	91	246.77
Гнатків Катерина	316	500.00
Пилат Констант.	234	700.00
Дмитришин Олекс.	373	500.00
Козар Іван	351	271.63
Нестор Юлія	287	300.00
Кухарський Іван	5	300.00
Шіляк Василь	323	250.00
Демченко Анна	432	250.00

Разом $69,114.20
Відсотки 26,401.82

Сирітський фонд з кінцем 31. грудня 1952 року остається $95,516.02

В сирітськім фонді є депозитовані всі гроші з посмертного фонду, що належаться як бенефіти для дітей і осіб правно некомпетентних до відібрання тих же, але які впродовж трьох місяців від дня припадаючої виплати не настановили, занедбали настановити, або не хотіли настановити опікунів до відібрання бенефітів, до яких вони управнені.

Посмертну запомогу з сирітського фонду виплачується спадкоємцеві повнолітньому, котрий докаже метрикою уродження, або іншим правним документом, свій повний вік. Всі повнолітні спадкоємці повинні полагоджувати свої справи за посередництвом відділів У. Н. Союзу.

Для всіх спадкоємців, що мешкають у Злучених Державах і Канаді, організація виплачує 2% на рік.

Зіркою (*) означені відділи, це є відділи Згоди Братств.

Рік 1952 буде записаний в історії нашої організації добрим, успішним роком. Наші інвестиції в бондах, морґеджах та реальностях є першої якості. Всі інвестиції платять відповідні відсотки а фінанси У. Н. Союзу поступають мільйоновими кроками вперед. Майно організації за 1952 рік збільшено на суму $1,155,795.11. Це є найбільша сума приросту майна за весь час існування організації. Така могутня й здорова фінансова база У. Н. Союзу заповідає йому й на майбутнє ще більші успіхи й ще кращий розвиток.

В минулому році крім своєї участи в Союзових підприємствах та зборах я теж брав участь в конвенції Українського Конгресового Комітету в Ню Йорку, Н. Й., в конвенції Української Молоді Північної Америки в Клівленд, Огайо, в 40-літнім ювилею братньої організації Провидіння в Филаделфії, Па., та отворенню Українського Осередку і Дозвілля в Ґлен Спей, Н. Й.

Звіт Гол. Контрольної Комісії був проголошений в ч 137 „Свободи", з дня 25 червня 1953 р.

Звіти Головних Контрольорів У. Н. Союзу

Звіт Гол. Контрольора Дмитра Капітули

Поважаний Пане Предсідникy • Поважані Пані і Панове Гол. Урядники!

Я як головний контрольор У. Н. Союзу сповняв свій обов'язок контрольора точно після приписів статута.

Знов як головний урядник У. Н. Союзу, моїм обовязком було все солідно працювати для У. Н. Союзу, що я і робив. За час послідного року в своїй місцевості приєднав кілька нових членів до У. Н. Союзу. Справді не було тих членів багато, але до того були причини.

В моїй окрузі копальні твердого вугля майже навичерпанню; вуглеві компанії замикають копальні, розбирають вуглеві фабрики, так що вся наша молодь й всі здібні до праці мусять виїжджати в другі Стейти шукаючи праці.

Протягом 1952-го року я не мав жадних припоручень від головного екзекутивного комітету У, Н. Союзу до виконання.

Окрім того я є предсідником окружного комітету, котрий складається з 24 відділів У. Н. Союзу. Час від часу я скликую окружні збори в ріжних місцевостях своєї округи і на таких зборах обговорюється різні Союзові справи, а найбільше обговорюється спосіб приєднування нового членства до У. Н. Союзу. У 1952 році я скликав тільки одні окружні збори, а це в місяці травні. На тих зборах був приявний головний секретар У. Н. Союзу, п. Григорій Герман, де обговорювалось обширно спосіб приєднування нового членства.

В місяці червні 1952 року, я вислав апель до всіх відділів мойого округа от такого змісту: Я як головний урядник У. Н. Союзу, й як предсідник нашого округа, звертаюсь з просьбою до Вас поважні відділові урядники і через Вас до всього членства вашого відділу з просьбою, щоб Ви всі разом доложили якнайбільше зусиль і до кінця 1952 року приєднали якнайбільше число нових членів до своїх відділів. До того є багато причин, а найважнішою причиною це, щоби ми виказали, що наш округ не упадає в своїм членстві.

А це легко можна зробити, як Ви разом уложите собі плян і всі разом візьметесь до праці. Я апелюю до Вас всіх: візьміться всі до праці такої, котра може збільшити ваші відділи новим членством і принести заслужену славу її працівникам.

А це Вам можна успішно виконати цю працю, Вам урядникам і членам такої поважної і заслуженої для всього українського народу забезпеченевої інституції, якою є У. Н. Союз. Це можна виконати успішно тільки тоді, як Ви на своїх зборах виготовите спільно плян праці.

Кожний урядник і член відділу має якусь рідню, має приятелів і знайомих, до котрих може свобідно поговорити про заслуги У. Н. Союзу. Зійшовшись на збори, всі разом виготовіть список усіх вам відомих людей і їх адреси і розділіть між себе і вечерами йдіть до них і від них довідаєтесь про їх приятелів, і так легко можна буде відшукати нових кандидатів на членів.

Дня 27-го травня 1952 року, був я покликаний головним предсідателем У. Н. Союзу паном Д. Галичином, щоби прибути до Керґонксону, нюйоркського стейту, та оглянути реальність котру головний екзекутивний комітет У. Н. Союзу, постановив закупити на власність У. Н. Союзу, як „Союзівку".

По обгляненню запитано мене о мою опінію щодо ціни купна. Тут я сказав, що ціна купна тої посілости мені виглядає досить приступна, тільки питання її набудуче втримання, чи вона зможе сама себе оплачувати?

Дня 29-го жовтня 1952 року, я взяв участь в похороні бл. п. Василя Гришка, довголітнього члена і головного урядника У. Н. Союзу в Алентавн, Па., разом з паном Романом Слободяном, головним касиром У. Н. Союзу.

Поза це я переписувався в ріжних справах Союзу з головним екзекутивним комітетом УНСоюзу, к також переписувався з членами Союзу котрі вдавались до мене в справах Союзу.

Кінчу своє справоздання і притім желаю У. Н. Союзові дальшого успішного розвою.

Звіт Гол. Контрольора С. Куропася

Вп. Пані й Панове!

Про минулий 1952 рік в життю Українського Народнього Союзу в шікаґовському районі треба сказати, що він відзначився роком дальшого зросту членства й належав до успішних. Цей рік буде записаний в історії шікаґовської української громади як переломовий. Переломовий тому, бо за почином окружного комітету відділів Українського Народного Союзу започатковано у нас нову імпрезу т. зв. Український День. Минулого року Український День в Рівервю Парку стягнув не лише великі тисячі людей але й змобілізував визначних американців приятелів України. Про Україну на тому Дні в серпні говорили не лише сенатор Дірксен, конґресмен Шілен і інші американці, але про цей український здвиг писали всі американські газети. Український Народний Союз уфундував окрему чашу, за яку змагалися дружини шікаґовської футболевої Ліґи в імковому турнірі, підчас Дня на окремій площі.

Другою визначною імпрезою виховного значення що популяризує ім'я У. Н. Союзу в нашій громаді є щорічно уряджуваний День У. Н. Союзу, який відбувся й минулого року в городі парохії на Ґіґінс Ровд.

Протягом року відбулися у нас 3 рази організаційні збори відділів з більшим або меншим чисельним успіхом в днях 6 березня, 7 липня і 20 вересня. Окремо ще був я присутний на організаційних зборах 114-го відділу У. Н. Союзу. З доручення Головної Канцелярії заступав я У. Н. Союз на Ювілейному Святі 100-го відділу У. Н. Союзу в Ґері, Інд., в день 20 жовтня.

У т. зв. осінній кампанії У. Н.Союзу, відділи в районі Шікаґа перевиконали свою квоту й Союз знова побільшився. В тій кампанії як головний урядник я рівнож взяв участь приєднанням 12 нових членів.

При кінці треба ствердити, що „медові місяці" чи роки, коли члени самі до відділів приходили — скінчилися. Настало реальне життя в якому треба здобувати членів, настав час коли треба у нас посилити організаційну працю й підшукати нових сталих організаторів. До тепер від довших років виконує у нас сталу організаційну працю з успіхом п. Дмитро Білецький. Відповідно до того як налагоджується у нас організаційний апарат, буде й зростати чисельно У. Н. Союз. Треба вірити, що Шікаґо й тим разом вийде в найблищій будучності в тій новій кампанії зі щитом!

Звіт Гол. Контрольора Волод. Гірняка

ВПоважаний Пане Предсідникy, Головні Урядниці й Урядники та Редактори!

Про мою працю, як одного з членів Головної Контрольної Комісії У. Н. Союзу, Ви всі вже частинно довідалися від голови Контрольної Комісії п. Д. Капітули.

За ведення всієї господарки Головною Екзекутивою, всі ми, вибрані на Конвенції Головні Урядники, відвічаємо. Зокрема члени Головної Контрольної Комісії відвічають перед Вами та всім членством, чи та господарка ведеться якслід протягом року. Отже я, як один із членів тієї Комісії звітую, що на протязі минулого року велась вона членами Головної Екзекутиви по їхнім силам та спроможностям взірцево.

Поза головною контролею господарки У.Н.Союзу та його організаційної діяльности, фінансових приходів і розходів, яке я з іншими контролерами провірював у минулому тижні, виконав я за ввесь минулий рік ще багато іншої праці по відділах у Канаді тих, які сами домагалися цього від мене листовно, або на припоручення Головної Екзекутиви.

Отже в місяці лютому відбув я засідання з відділовими урядниками відділів 471, 474 та 473. На тому засіданні, поза всіми поясненнями, говорив про потреби поширення активної праці та дав поради, як їм успішно її виконати. Подібне засідання відбув я окремо з членами уряду відд. 474, до якого вибрали всіх нових урядників і дав їм поради, а спеціяльно секретарю, як йому вести все діловодство відділу.

В порозумінні з інж. В. Коссарем та д-ром І. Василенком виготовив я 3 Обіжні Листи на міміографі та вислав їх до всіх канадійських відділів у справах кампанії за придбанням нових членів. В одному з тих листів дав я поради, як їм краще виконати цю працю, знаючи, що такої помочі вони потребують.

Як одинокий організатор у Канаді, звідав я в минулому році такі відділи: 471, 473, 412, 465, 474, 460, 468, 427, 439, 449, 436, 445, та 432. В минулому році до всіх тих відділів придбав я 354 члени. З 36 відділів у Канаді не проявляли діяльности в минулому році такі відділи в Онтаріо: в Еспанолі, Кіркленд Лейк, Торольд і Кенорі. В Квебеку: Валдор і Норанда. В Саскачевані: Саскатун.

До всіх відділів не їздив я тому, що деякі секретарі збували мовчанкою мої листи, а знову деякі відповідали, що в їх місцевостях є трудно придбати нових членів. Чи всі вони були виправдані, годі на це питання відповісти. На з'їзді відділових урядників провінції Онтаріо ми спланували нашу працю, починаючи від місяця червня так, що всі відділи будуть звідані й провірені, чи можна придбати буде до них нових членів.

В місяці грудні був я в Вінніпеґу й виголосив промову на Річних Зборах до членів про Союз та його працю в минулому й тепер. В тому самому часі дав я вечорами 4 лекції для допоміжних організаторів. На тих моїх лекціях було 4 особи. Також відбув я наради з пп. інж. В. Коссарем та секретарем відділу М. Ковалем. На цих нарадах дискутували ми про розбудову відділу, а також і про підготовку працівників для Союзу і Вінніпеґу.

Розмовляючи з різними людьми, я прийшов до такого висновку, що в Вінніпеґу можна створити більше відділів, а також і придбати до них кілька тисяч членів за кілька років. Шоб ми змогли цього доконати, то потрібно підготовити з тамошних людей добрих працівників, бо досі так якось воно було, що ніхто з них не знав якслід як узятись за ту важку працю. Також провірив я, що в провінціях Манітоби й Саскачеван можна створити більше відділів. В Манітобі в таких містах: Ст. Боніфас, Іст Селкірк, Портедж ла Прері й Дафин. В Саскачевані: в Йорктоні, Гефформ і Мусджо. За тими містами можна буде спробувати й інші, яких там багато. Найкраще почати цю працю буде літом і пізньою осінню.

В минулому році на річному засіданні було вирішено, а відтак і доручено було мені головним предсідником підготовити в деяких містах Східньої Канади допоміжних організаторів до Союзової праці. По всім моїм можливостям я старався це виконати. Переговорював з відповідними людьми в кількох містах. Деяких підготовляв і передав рейт бук та аплікації. Результат поганий, бо й досі ніхто з них нічого не зробив для Союзу. Причини такі: замало підготовки, а також і замала винагорода за їхню працю. Кожний, з якими я говорив, то після моєї розмови питав мене вперше, скілько будуть йому платити місячно за його працю. Колиж довідався, що ми не даємо платні, лиш певне комісове, то, я таки зараз побачив, що шкода було часу на мою розмову з ним. Отже над цим питанням потрібно нам також подумати й застановитися.

Я знаю, що в Канаді є багато нової імігр
ації, бо приїхало її понад 30 тисяч. З них дуже малий відсоток (Союз має найбільший!) є не тільки в Союзі, але й в інших подібних українських допомогових товариствах. Найкращі вигляди має У. Н. Союз. Одначе до них потрібно нам заговорити про У. Н. Союз у їхніх газетах. Це значить, що ми повинні дати Союзові оголошення на сторінки інших газет, тобто до їхньої преси.

Щоб повести організаційною працею в Америці й Канаді так, як у теперішний час її потрібно повести, то мій досвід організаційний навчив мене за довгі роки цього, що У. Н. Союз за всяку ціну мусить мати в головній канцелярії таку одну людину, яка постійно кермувала б тією працею. Знову в Канаді потрібно мати таку, яка не тільки мала б підшукувати відповідних людей та підготовляти їх до праці й кермувати нею, але також і підшукувати нові місцевости й творити в них нові відділи. Безперечно, що ці нові пости будуть тісно пов'язані з новими розходами й через це не всі погодяться з цими думками. Одначе, тепер прийшов такий час, що ми мусимо спробувати перевести їх в життя, якщо хочемо нормальним ходом поступати вперід, не віддавати чужим наших людей, але й дальше розбудовувати У. Н. Союз в Америці й Канаді.

На закінчення мойого звіту, я знову повторю це саме, що звітував у минулому році, а саме, що головна контроля всієї господарки У. Н. Союзу повинна відбуватися не один, а два рази в році. Так треба робити тому, бо головна контроля потрібна не тільки для провірення майна, але також і організаційної діяльности. Що більше, члени Контрольної Комісії на свойому засіданні з членами Головної Екзекутиви завсіди давали свої поради, як успішніше повести працю в користь У. Н. Союзу. А в теперішньому часі таких засідань і порад потрібно більше, чим у минулому.

Звіт Гол. Контрольора В. Коссара

Світла Президія, Пані і Панове!

Річне Засідання Головного Уряду У. Н. Союзу, яке нині започатковує свою працю — це третє з ряду і послідне по 22-ій Конвенції. Воно є також послідним засіданням перед 23-тою Конвенцією, що відбудеться під знаком святкувань 60-тилітнього Ювілею У. Н. Союзу в травні 1954 року.

Нинішне Засідання є також третім з ряду, на якому приходить мені, як головному контрольорові здавати третій звіт.

В 1952 році, так як і попередніми, я старався також приложити моїх рук до поширення рядів і доброго імени УНСоюзу в крузі мого діяння, хоча обставини і положення, в яких приходилося мені жити, не завсіди були пригожими для таких моїх замірів. Такі заходи приходилося мені робити перш усього в осідку мого перебування в місті Вінніпеґу, а дальше в Західній Канаді та північнім Онтаріо — а також і в цілій Канаді.

Робив це я різними засобами — живим словом, пресою та листуванням.

Як член місцевого відділу ч. 445, я присвячував часто увагу цьому відділові, який на рівні з деякими другими відділами, відчував брак постійного діяння в ділянці поширення членства. Особи, які хотіли присвятити свою увагу в цьому напрямі, одні — через незручний розподіл свого часу при заняттю, другі через вечірню працю — або через надмірну громадську працю — не могли виказатися задовільними успіхами в практичнім переведенню їх. До них належав і я. Всеж таки, ради справедливости, треба ствердити пожвавлену підготовчу діяльність для переведення ширшої планової кампанії поширення членів в Західній Канаді а зокрема в Вінніпеґу, яка вже виявила деякі успіхи, а в біжучому році збільшить їх.

Особисто, я при кожній нагоді, так в Вінніпеґу в рамцях відділу ч. 445, а також поза ним, в Саскачевані та в північнім Онтаріо — виголошував інформаційні доповіді про У. Н. Союз, а всіх їх було 12 та відбув понад 10 засідань з зарядами кількох відділів (445, 439, 441, 419 і 444).

В жовтні, на бажання Головного Екзекутивного Комітету та на запрошення відділу 441 в Форт Віллям в Онтаріо, брав активну участь в святкуванні 10-тиліття цього відділу, де виголосив довшу доповідь про працю, важність та успіхи УНСоюзу на півн.-амер. Континенті. Рівночасно, користаючи з присутности на цьому святі людей з околиць, де немає ще відділу УНСоюзу, я мав нагоду переговорити з ними справу вступу в наші ряди і хочу вірити, що в біжучому році дещо з намічених плянів зреалізується.

Підшукання т. зв. вечірних організаторів по відділах Західної Канади, а зокрема в Вінніпеґу, мимо спроб, не принесли успіху в 1952 році, хоча були мною та другими особами включно з гол контр. п. Гірняком зроблені заходи. Вірю однак, що в р. 1953 ця праця всеж принесе практичні наслідки.

Щоб ширше українське громадянство могло познайомитися з працею Союзу я сам або з моєї ініціятиви з нагоди принагідних подій чи поїздок було поміщено в Новому Шляху 8 статей, відомостей чи дописей про УНСоюз з відділів — які об'ємом своїм творили поважну скількість, за що належиться Управі і Редакції Н. Ш. щира подяка.

Також держав звязок і вів переписку з Головним Комітетом виконуючи їх доручення, держав звязок з правним заступником Союзу та заступав Союз в стипендійнім (сколаршип) Комітеті Манітобського Університету. Цей Комітет, який складається з представників університету, підбирає студентів з української секції Словянського Департаменту для наділу стипендії УНСоюзу в сумі $100 річно. Згадану стипендію було ухвалено Річним З'їздом Головного Уряду в 1951 році для реґулярних студентів Манітобського Університету, які виказують вдоволяючі успіхи у своїх університетських предметах та осягають спеціяльний успіх в науці української мови. В шкільнім році 1951/52 ця стипендія була розділена на дві рівні части та була надана в висоті по $50 студентці Ользі І. Якимишин і студентові Несторові Гайовському, які на мої руки зложили щиру подяку для УНСоюзу. Зазначу, що між аплікантами на цей сколаршип була також одна студентка англійського походження, яка брала українську мову як реґулярний університетський предмет.

При цьому хочу згадати, що в часі Вищих Освітніх Курсів в 1952 в Вінніпеґу і Торонті, які влаштовує Осередок Української Культури й Освіти, Дирекція Осередку і Управа ВОК згадуючи студентам, родичам і гостям установи, які причиняються своєю допомогою ВОКурсам в Канаді, спеціяльно підчеркували велику кожнорічну поміч УНСоюзу для української молоді та дякували за вияв глибокого вирозуміння Союзу для великої цілі, яку ставить собі Осередок і Управа ВОКурсів.

Держав звязок з головними урядниками в Канаді пп. В. Гірняком і д-ром І. Василенком — про що вже згадав гол. контрольор п. Гірняк в свойому звіті.

Також брав участь в справі включення УНСоюзу в Канаді до Комітету Українців Канади, як його складової організації. КУК, як відомо, виконує в Канаді подібну функцію, як Український Конґресовий Комітет в Америці. По засягненні опінії Головного Комітету і в порозумінні з головними урядниками УН Союзу в Канаді — та з їх доручення, я предложив жадані Комітетом Українців Канади відповідні інформації і статут УНСоюзу, з тим, що головним представником УНСоюзу буде п. Гірняк. Є всі дані, що У. Н. Союз в Канаді буде признаний складовою Організацією КУКанади на 4-тім Конґресі Українців Канади, який відбудеться в місті Вінніпеґу в днях 8—10 липня 1953. Я маю велику приємність запросити членів Головного Уряду на Отворення Вищих Освітних Курсів дня 4 липня в Вінніпеґу або в Торонті, а рівночасно взяти участь в Конґресі Українців Канади.

Закінчуючи мій звіт вірю, що ряди УНСоюзу в Канаді, а зокрема в Західній Канаді, в якій я живу, в часі Ювілейної Кампанії будуть поширені а зі своєї сторони хочу зазначити, що я включився в цю акцію нарівні з другими головними урядниками, як цього вимагає від нас усіх і членів минула Конвенція та наша совість.

Звіт Гол. Контрольора Д-ра Кібзея

Мій особистий звіт за 1952 рік є короткий. Контроля книговодства і діяльности за 1952 рік відбулася минувшого тижня, про що Ви вже чули. Поза це не було ніяких інших зборів.

В Дітройт — Союзове життя не було надзвичайне. Головний Радний п. Дідик скликав чотири рази окружні збори. Були тут рівнож два ювілеї — а то Укр. Нар. Дому і відділу У. Н. С. число 94. Гостив в нас п. Галичин — наш гол. предсідник і п. Герман —наш головний секретар.

Зріст членів у Дітройт не був такий високий, як дехто бажав би собі, але ми не лишилися позаду. Виправдує це брак місцевого організатора.

В Дітройт, як і по інших більших містах, приїхало багато скитальців. Рух в життi організаційним є в повнім розгоні. Треба лише його використати відповідно, щоб досягнути намічену норму праці для У. Н. Союзу.

І ми сподіємося це виконати — ще перед наступною конвенцією.

Звіти Головних Радних

Звіти Головних Радних У. Н. Союзу

Звіт Голов. Радного Д. Шмаґали

Високоповажані Урядники і Урядниці У. Н. Союзу.

Подаю звіт з моєї праці в окрузі Клівленду за рік 1952.

В порозумінні з панею Г. Жеребняк, заступницею головного предсідника, ми скликали в Клівленді збори відділів У. Н. Союзу дня 4-го травня 1952 р. На зборах було поважне число урядників і членів, які репрезентували 15 відділів. Я здав звіт з минулого засідання Головного Уряду і закликав присутних до організування нових членів. Поодинокі відділові урядники визначили собі число нових членів до приєднання протягом 7 місяців. Цей плян показався успішним, бо 13 відділів виконали свою обітницю до 6 місяців.

В порозумінні з головним предсідником, п. Д. Галичином, я скликав організаційні збори місцевих і околичних відділів У. Н. Союзу на день 18 жовтня. На зборах були гол. предсідник п. Д. Галичин і заступниця гол. предсідника пані Г. Жеребняк. Цілею згаданих зборів було організування нових членів. Урядники і члени 12 відділів У. Н. Союзу, які були на зборах, вивязалися успішно в своїх завданнях, як це можна було побачити у рекордових звітах в часописі „Сво-

бода". Кожен відділ, що був репрезентованим на згаданих зборах, мав якесь число проголошених нових членів.

Братство св. Ап. Петра й Павла, відділ ч. 102 У. Н. Союзу, обходило 50-літній ювілей дня 19 жовтня. Це один з перших відділів і найбільший в Клівленді. Я як член згаданого відділу, був членом Ювілейного Комітету і вложив багато праці в підготовці свята. Ювілей вдався досить добре, бо була виповнена саля на концерті і на бенкеті, так що з приходу вислано $200 до Українського Конгресового Комітету.

На запрошення урядників відділу 295 У. Н. Союзу в Акрон, Огайо, я промовляв дня 26 жовтня на 40-літнім Ювілею.

На запрошення урядниць відділу 348 У. Н. Союзу в Йонгставн, Огайо, я промовляв дня 2 листопада на 15-літнім ювілею цього відділу.

В листопаді я отримав припоручення від голов. предсідника, п. Д. Галичина, провірити справу створення нового відділу в східній дільниці Клівленду, що я й виконав.

Хочу згадати, що я завжди був в контакті з відділовими урядниками в Клівленді і в кожнім разі помагав, де було потрібно.

Були випадки, що деякі члени вносили оскарження на відділових урядників і членів. Я такі справи провірював і полагоджував.

Вкінці згадаю, що я був активним в праці різних українських установ, маючи на увазі, що працювати для добра української справи це також частина праці У. Н. Союзу.

Звіт Голов. Радного І. Романишина

My dear Mr. President:

My services from the date of the last annual meeting to the present time consisted of constant contacts with the various secretaries of the Ukrainian National Association branches in the City of Newark and attendance at all meetings of the Central Committee of the branches.

Our local U.N.A. branches sponsored several U.N.A. affairs during the year, at which I presided. I also was designated by the president to attend the thirtieth anniversary banquet of one of the Bayonne branches on behalf of the Association, which I accomplished on April 20th.

Last year in the company of our V. P. Joseph Lesawyer and our V. P. Genevieve Zerebniak, I was called upon to visit estate which subsequently was purchased by our organization. Our recomendation to purchase was given unanimously.

During the year we lost one of our most able secretaries of our largest branch because of death, and I have been designated by the main office to straighten out the situation which concerned the election of a new secretary and the bringing of the accounts into order. I have cooperated with the new secretary in helping him to achieve order in the various accounts, which matter is still unfinished.

I have given to the various secretaries names of many prospective members during the year, and 14 new members have been signed up by the various secretaries.

I am happy to report that the Ukrainian National Association Bowling League has completed its sixth successful season, ending with a banquet held recently which was attended by Mr. Gregary Herman, Supreme Secretary, and Mr. Stephan Shumeyko, editor of the Ukrainian weekly, among others.

I have also taken part in the local Ukrainian community life, speaking at numerous affairs, such as Listopadove Sviato, Shevchenko holidays, etc. I have also been active in the Ukrainian Republican Committee of the State of New Jersey, which committee has helped greatly our Ukrainian people in the State of New Jersey in sponsoring manifestations, lectures, helping our people in immigration difficulties, domestic problems, securing employment for many new immigrants, and has cooperated in this respect closely with the Ukrainian Congress Committee.

Звіт Голов. Радного Д-ра І. Василенка

Нелегка справа подавати вичерпний звіт з діяльности відділів Українського Народного Союзу на терені Канади. Поминаючи деякий зріст у членстві та намагання кращої розбудови Відділів — про що говориться у звіті Гол. контрольора п. В. Гірняка, який діє теж як організатор — мусимо ствердити, що розріст Союзу в Канаді не є вповні задовільний.

Про основні причини такого стану та як йому зарадити, говориться вже від ряду років. Одиниці, які провадять Відділами, працюють доривочно або півпримусово, деколи понад свої сили, маючи при тому різні інші суспільні праці до виконання і тому їх праця не видатна. З огляду на окремішні від американських відносин та відмінну від американської акліматизацію новоприбулих українців у Канаді, не досягнено досі бажаного або радше сподіваного припливу нових членів у ряди Українського Народного Союзу. На терені Канади дійсно замало спопуляризований Український Народний Союз і тому необхідно реклямувати УНС у важливіших українських національних часописах у Канаді.

Доволі важливом осягом у тому напрямі буде приступлення Відділів УНС на терені Канади в склад Комітету Українців Канади. Таксамо й підготовка до вшанування 60-ліття Українського Народного Союзу в цьому році буде корисним пропагандивним чинником на нашім терені.

Намічені мною пляни не могли бути зреалізовані з вище наведених причин. Окремих припоручень з Централі не мав я в звітовому році, жадних. Одначе, як і в минулих роках, так і в 1952, при багатьох зустрічах з українським громадянством провадив я живу пропаганду в користь Українського Народного Союзу.

Звіт Голов. Радного І. Нокольського

Високоповажана Президіє, Пані і Панове:

Складаючи свій звіт за минулий рік, заявляю, що я старався точно виконувати наложені на мене обов'язки головного урядника У. Н. Союзу для добра У. Н. Союзу і користі нашого членства.

В минулому році ми осягнули певний поступ, зріст в членах і зріст в загальному майні, що само собою свідчить про солідність організації, котра має перед собою ясну будучність до дальшого зросту. Але ми не можемо на цьому спинятися, що У. Н. Союз є кожному знана організація і тим самим буде далі зростати скорим темпом як досі. Ми повинні вже тепер робити потрібні заходи, щоб забезпечити майбутнє новими плянами. Це не новина для нас, що по деяких відділах маємо труднощі в добиранні урядників. Людина, якій накинено уряд, ніколи не викаже потрібної енергії до організаційної праці.

Чимраз більше проблем будуть нам насуватись, бо на полі асекурації є важка конкуренція і кожночасно треба бути приготованим до всяких аргументів, не тільки з тут родженими, але і з недавно прибулими імігрантами, котрі вже уважають нашу запомогову організацію як звичайну асекурацію.

В минулому році моїм завданням було особисто говорити з відділовими урядниками моєї округи про різні проблеми, та давати вказівки, як можна обійти різні труднощі. Я завжди був готовим прибути на їхні збори та давати пояснення про У. Н. Союз.

Хоч я не мав особистого припоручення від екзекутиви, я старався бути учасником на всяких імпрезах, місцевих громадських і національних святах. В місяці березні я брав участь у святі Шевченка і мав коротку промову. 30-го травня я був на посвяченню Православного Дієцезального Осередку в Бавнд Брук, Ню Джерзі. Там була нагода стрінутись з людьми з різних місцевостей і стейтів, та з Канади. Разом з Гол. секретарем п. Германом ми передали найщиріші ґратуляції за здобуток нового Православного Центру.

4-го і 5-го липня я був делеґатом на 5-тому Конґресі Українського Конґресового Комітету, що відбувся в місті Ню Йорку.

В листопаді я виголосив промову в англійській мові на Листопадовому Святі в Вунсакет, Р. Ай.

Моя праця виходила і поза рямці нашої організації. Минулого року Директор Цивільної Оборони стейту Р. Ай. номінував мене директором до організування шкільної дітвори міста Вунсакет в цілі оборони вразі ворожого нападу.

Як секретар відділу 206, я завжди присвячував багато часу кожного місяця, щоб вислати рахунок місячних вкладок до головної канцелярії.

Не менше часу я додавав до організування нових членів в ряди У. Н. Союзу.

В минулім році панувала згода в моїм відділі, а також і по відділах моєї округи. Я завжди відчував повне довір'я та щире відношення до мене по відділах.

Щиро дякую усім відділовим та головним урядникам за щиру співпрацю та кооперацію.

Звіт Голов. Радного Петра Кучми

Високопов. Уряде Українського Народного Союзу:

Щиро вітаю вас від Української Громади міста Ню Йорку, котра передає для вас щирі побажання у вашій праці і завданнях в справах Українського Народного Союзу і його дальшого зросту та розвою. Моя праця впродовж 1952 року була дальше на тих рівнях, що й в минулому, а це: моїм завданням було дбати про зріст У. Н. Союзу в членстві. Хотяй я в минулім році не брав особистої участи в організуванні, або виповнюванні нових аплікацій, то за те я старався дістати організаторів, котрі вписували членів зі своїх родин і знайомих. Цей спосіб показався успішним не тільки в приєднуванні членів, але і в якості нових членів, бо ці члени осталась при організації і вплачують свої вкладки точно.

16 березня 1952 р. я скликав Окружні Збори Відділів У.Н.С. міста Ню Йорку, на котрих був вибраний новий уряд. Це звільнило мене від додаткової праці головства і дало нагоду новим людям увійти в ширше поле праці. На тих зборах був присутний головний секретар п. Герман, де обговорено ширше способи до зрушення праці по відділах, себто щоб членство вчащало на збори своїх відділів. Також обговорено певні проєкти в цій справі.

Відділ 457, під зарядом п. Литвиненка, робив прогульки інтересні для членства, як також один концерт пяніста п. Кіпи.

В місяці червні 1952 року я був присутний на Ювілею 158 відд. УНС в Брукліні, Н. Й., в місяці липні на Посвяченні Прапорів відділу 130 УНС. На припоручення головного предсідника УНС, п. Галичина, в місяці травні я зложив привіт на Конвенції Самопомочі.

В своїх промовах я всюди згадував про ті заслуги, котрі У. Н. Союз віддав для українського народу.

Я також брав участь в Посвяченні Прапорів відділу Провидіння, де я уважав потрібним спростувати деякі слова бесідників, котрі були сказані про УНС.

В справі збірки одного доляра на „Союзівку" я старався підносити це на зборах кільканадцять разів. На деяких зборах вивязались довші дискусії, часами для мене не конче приємні. Ця справа йде далі дуже неґативно.

Бажаю заявити, що беру живу участь в громадськім житті міста Ню Йорку та уважаю, що як урядник У. Н. Союзу, та найбільшого його відділу в місті Ню Йорку, я тільки виконую свій обовязок.

З прибутком тисячів нової еміґрації завважую, що в більшості свідома верства українського громадянства ставиться дуже прихильно до У. Н. Союзу і його праці.

Бажаю в конвенційнім році найліпших успіхів У. Н. Союзові в його завданнях, та добробуту його урядові і членству.

Звіт Голов. Радного В. Дідика

Поважані Головні Урядники:

Впродовж 1952 року я виконував обовязки, які я уважав корисними для У. Н. Союзу.

В Дітройтській Окрузі до 1952 р. існувало 8 відділів У. Н. Союзу. В тім році 141-ий відділ перестав існувати, бо не було кому взяти уряду у відділі. Ми, з бувшою секретаркою, робили всякі старання, щоб відділ втримати, але це не вдалося.

В цій справі я повідомляв головного секретаря, п. Германа, та переговорював з урядниками 75-го відділу в цілі злуки обох відділів. Злуку завершено дня 9 березня 1952 р. на місячних зборах 75 відділу і відтоді 141-ий відділ перестав існувати.

Дня 13 квітня я здав звіт з річного засідання головного уряду у відділах 75, 175, 183 і 292. Дня 11. травня я знова здав звіт в 94-ім відділі в Гамтрамк, Мд.

В звітовім році скликав я три рази окружні збори відділових урядників, на котрих обговорювано місцеві Союзові справи, а найбільше справи приєднування нових членів. Наші наради зупинялись на тім, що в околиці Дітройту брак постійного організатора, якого тяжко підшукати.

Дітройтські відділи свідомі того, що не виконали своїх обовязків в організуванні нових членів так, як це зробили інші українські організації, які мають аж двох постійних організаторів в Дітройті.

Дня 4-го жовтня я скликав спеціяльні окружні збори в Гамтрамк, Міш., на котрих говорив головний предсідник п. Галичин, що прибув на 15-літній Ювілей Українського Народного Союзового Дому в Дітройт.

Дня 19 жовтня говорив я на ювілейнім святі в 94 відділі в Гамтрамк, Міш., де головним бесідником був головний секретар п. Герман.

В серпні до Дітройт приїхав на короткий час організатор п. Литвиненко і з ним я переговорював справу нового відділу в Дітройт. По його відїзді я відвідував ним намічених кандидатів кілька разів, але пізніше довідався, що вони не бажають стати членами, подаючи різні причини.

В звітовім році був я теж предсідником Українського Народного Союзового Дому в Дітройт. Згадую це тому в своїм звіті, бо У. Н. С. Дім являється одинокою гордістю У. Н. Союзу в Дітройт — власність чотирьох відділів У. Н. Союзу.

Звіт Голов. Радного М. Давискиби

Пане Предсіднику, Вельмишановні Пані й Панове, Головні Урядники У. Н. Союзу:

Здається, що так скоро рік пройшов й ми знова зїхались, щоби провірити працю нашої Головної Екзекутиви та зріст нашого Батька Союзу.

Цього року У. Н. Союз переживає великий момент свого існування, бо буде святкувати шістдесятьлітній ювілей свого народження.

На шляху будови У.Н.С. поляглн сотки Союзових піонерів і далі відходять у вічність передові Союзовці. Нам тут приявним лишається одно: поки життя далі збільшувати ряди Батька Союзу по всіх місцевостях, бо тільки в Союзі наша будучність.

Мій звіт як головного урядника за минулий рік 1952 буде короткий.

По повороті з річного засідання У. Н. Союзу я переписався зо всіма відділами моєї округи. В обіжнику я просив відділових урядників, щоби посилили працю по своїх відділах над організуванням нових членів, бо в У. Н. Союзі нема місця на застій.

Як гол. радний У. Н. Союзу я брав участь у всіх народних і церковних імпрезах. У своїх виступах я пригадував приявним про У. Н. Союз. При кожній нагоді я все старався, щоби український загал знав точно про У. Н. Союз.

Дня 18. серпня 1952 відбулось Союзове Свято відд. 238 У.Н.С. Покликаний до слова я передав привіт від Головної Екзекутиви У. Н. Союзу а опісля виголосив святочну промову. Свято увінчалось гарними успіхами, як морально так і матеріяльно.

На припоручення Головного Предсідника, дня 16 листопада я був приявний на святі відд. 253 У.Н.С. в Лудлов, Масс. По посвяченні прапорів відбувся бенкет, на якім я виголосив святочну промову про У.Н.С. Після бенкету я мав організаційні збори з урядниками і членами відділів 233, 207, 199, 68, 52, У.Н.С. У своїй короткій промові з'ясував потребу інтензивної праці для Батька Союзу і поневоленої України. На кінець приявні ставили різні питання, на що я дав вичерпуючі пояснення.

Я мав нагоду запізнатись з урядниками і членами відділу 68 У.Н.С. з Спрінгфілд, Масс. Це новозаснований відділ самих Придніпрянців.

До мене як гол. урядника відносились за порадою відділові урядники та члени моєї округи. По змозі всім я давав добру пораду для добра справи їхніх відділів і У. Н. Союзу. По відділах панує згода і Союзова любов і тому я не мав жадного припоручення полагоджувати прикрі справи.

Я тісно співпрацював з Головною Екзекутивою У.Н.С. На кожну справу я скоро відповідав. По одержанні Бюлетену зі зборів Екзекутиви я забирав слово і давав свої особисті коментарі.

Поза Союзовою справою я брав участь в американсько-українських справах підчас виборів, виступав на вічах як представник від українсько-американських горожан нашого Стейту.

На припоручення відд. УКК я створив делеґацію, котра відвідала Ґовернора нашого Стейту, Крістяна Гертера, який прийняв нашу делеґацію дуже ввічливо і видав найкращу проклямацію про відсвяткування 35-ої річниці незалежности України.

Як секретар відд. 238 УНС, я чимало вложив труду і праці, щоби вдержати цілість відділу і доповняти новими членами. В минулім році я сам приєднав кільканадцять нових членів.

Я рівнож вів кампанію за збіркою на „Союзівку".

З нагоди Річного Засідання Гол. Уряду У. Н. Союзу складаю щиру подяку Головній Екзекутиві, відділовим Урядникам і Членам моєї округи за правдиву Союзову кооперацію. Спільними силами зможемо далі збільшувати ряди нашого Батька Союзу, а коли У. Н. Союз збільшиться, то буде більша поміч для нашого поневоленого українського народу.

На кінець бажаю світлих успіхів в наших нарадах для слави У. Н. Союзу.

Звіт Голов. Радного Т. Шпікули

Пане Предсідннку, Пані і Панове Гоголовні Урядники У. Н. Союзу!

Союзова родина в Шікаґо та околиці ще зросла в 1952-ому році, та вже в меншому числі як в 1951-ому році тому, бо приїзд нових іміґрантів припинений, а свідоміші люди, які приїхали до нас тому два-три роки взад, вони вже є членами У. Н. Союзу. Очевидно, що не всі новоприбулі є вже в складі великої сім'ї Союзової. Багато ще зовсім ніде не належать і є можливість їх втягнути до нашого родинного гурту, але до цего потрібно **більше організаторів,** які пішли б до тих людей, пояснюючи ціль і значіння У. Н. Союзу та користи, які приносить обезпечення в ньому в порівнянню до інших подібних організацій.

Рівнож треба нам звернути більше уваги на українців **тут роджених,** щоб їх та їхніх дітей втягнути в ряди У. Н. Союзу. І в цьому випадку треба мати організаторів тут роджених, які могли б та вміли б переконати молодих людей про У. Н. Союз.

В Домі Відділів У. Н. Союзу в Шікаґо через три роки містився Переселенчий Осередок, який перестав існувати щойно в другій половині 1952 р., коли останні мешканці перенеслися на власні помешкання.

Дирекція Дому Відділів У. Н. Союзу, яку я очолював на протязі минулого року — і зараз маю честь бути її предсідником — не жаліє, що понесла частинно матеріяльні страти, а радіє, що могла помогти тисячам новоприбулих українців на початку їхнього прибуття, даючи їм безплатно перший захист та опіку, доки їм того було потрібно.

В Домі Відділів У. Н. Союзу льокуються п'ять Відділів У.Н.С.: 22, 106, 125, 221 і 379. Три хори відбувають постійно свої проби. Крім того слідуючі організації відбувають свої засідання та збори: Ліґа Американців Українського Походження, Укр. Артс Клюб та Союз Українок. Дім Відділів У. Н. Союзу має свою власну бібліотеку, а в ній завідателькою є пані Ґікава, яка виконує свої обов'язки дуже совісно.

Старанням Дирекції Дому Відділів У. Н. Союзу відбулися в минулому році слідуючі річні імпрези:

Дня 12. січня — Маланчин Вечір; 13. липня — „День У. Н. Союзу" при великому здвизі союзовців та українського суспільства, про що була обширніша дапис в нашому союзовому органі, „Свободі"; а в дні 31. грудня 1952. р. відбулася новорічна забава. Дирекція припоручила одному зі своїх членів — сфільмувати „День У.Н.С.". Фільм в живих красках і остає живим рекордом свята.

Я, як господар кожної імпрези, докладав всіх зусиль до успішного переведення їх і мені є приємно ствердити, що при добрій та гармонійній співпраці відділових урядників-союзівців і Головної Радної, пані Васильовської — всі згадані імпрези перейшли з успіхом та користю. Крім того хочу підчеркнути, що кожного року в „Дні У.Н.С." Шікаґо вибирає — „Королеву Дня".

Та Дирекція Дому Відділів У. Н. Союзу в Шікаґо не вдоволяється, що має будинок виплачений та кілька тисяч долярів в банку. Вона плянує: розбудову, купно або побудовання більшого Дому, якого в Шікаґо тепер конечно потрібно. Згадані пляни можна скоро зреалізувати, якщо буде зрозуміння та співпраця в тому напрямі всього нашого громадянства в Шікаґо та околиці, а в першу чергу однозгідність всього членства союзових Відділів нашої округи. Бо наші члени, будучи рівночасно членами різних українських громадських організацій, мають добру нагоду пропагувати та заохочувати якнайширші круги до співпраці в цьому ділі.

З ініціятиви Окружного Комітету Відділів У. Н. Союзу в Шікаґо і старанням Ліґи Американців Українського Походження та Комітету Злучених Укр. Організацій, при активній участи Відділів та Дирекції Дому Відділів У. Н. Союзу, в Шікаґо відбувся „Український День", офіціяльно проголошений Майором міста, 24. серпня 1952. р. Ця урочистість мала місце в Рівервʼю Парку при кількатисячному здвизі нашого громадянства. Головними промовцями дня були: Головний Предсідник У. Н. Союзу, доктор Дм. Галичин, Сенатор стейту Ілллиной — Еверетт М. Дирксен, адвокат М. Пізнак з Ню Йорку та конґресмен — Тимотій П. Шиген.

В цьому дні мені рівнож припала честь бути в Діловому Комітеті та виконувати наложені на мене обов'язки. Годиться згадати, що дохід з „Українського Дня" був призначений на У. К. Комітет.

В порозумінні з другими Гол. Урядниками У. Н. Союзу в моїй окрузі були скликані організаційні збори дня 20. вересня, на котрих був приявний та виголосив реферат про Союз Гол. Предсідник У. Н. Союзу д-р Д. Галичин.

221-ий Відділ в Шікаґо є одним з найбільших Відділів У. Н. Союзу, а коли поглянемо до місячних звітів Головного Касієра та переконаємовя, що цей Відділ є дійсно на першому місці щодо висоти місячно вплачених вкладок та загального числа членів. З кінцем 1952. року Відділ мав понад дві тисячі членів. Я, як секретар 221-го Відділу, придбав до Відділу на протяз 1952. року — 96 нових членів. Крім того я брав активну участь у всіх майже імпрезах, народніх святах та використовував кожну нагоду для поширення ідеї У. Н. Союзу.

Звіт Голов. Радної Олени Штогрин

Пане Гол. Предсіднику, Головні Урядники УНС.:

Рік 1952 пройшов у филаделфійській окрузі під знаком великої активності місцевих організацій і провідних наших установ, в якій повністю були включені відділи і урядники УНС. У висліді цего зменшилась можливість суто союзової праці.

Организування нових членів може не йшло таким темпом, як минулими роками, але все таки відділи виказали певний поступ, а деякі з них, завдяки енергійності секретарів, значно зросли. Різні чинники спричинили зменшення припливу членства: брак організатора, частинне вичерпання джерела і неточність членів у вплачуванні місячних вкладок. Секретарі обтяжені збиранням вкладок по домах не мають часу і охоти до організування нових членів. Тому на цім місці я звертаюсь з проханням до членів пильнувати вплачування вкладок і цим дати секретарям більше часу до організування членів.

Моя праця в 1952 р. почалась замовленням і доглядом радіоавдицій про УНС, які ми вдержали через три місяці В квітні звітового року я скликала Окружні Збори, на яких дала звіт з Річного Засідання і обговорила з відділовими урядниками ухвали і постанови Річного Засідання.

У Филаделфії зорганізувався новий відділ 479. Я була на його перших зборах, де вибрано відділовий уряд, подала потрібні вказівки його секретареві та відвідала його кілька разів, поки була для цього потреба і поки цей відділ почав діяти.

Впродовж звітового року на поручення Гол. Канцелярії я репрезентувала УНС і склала привіти: в червні на бенкеті Ліґи Православної Молоді з нагоди їх конвенції; в жовтні на З'їзді Спілки української Молоді Америки; в листопаді на відкритті Дому ЗУАДК-у.

Я заступала УНС, себто місцеві відділи, у різних комітетах, творених для проведення певних свят, маніфестацій, віч і т. п. У висліді, на мене спадав обов'язок інформувати відділи про хід справ та заохочувати їх до виповнення повинностей зв'язаних з даною справою. Я завжди настоювала на це, щоб відділи УНС піддержували традицію союзової участі у громадськім житті.

Не занедбувала я справи организування нових членів і використовувала кожну нагоду, щоб дістати нових членів, пильнуючи при цім вдержання цих, що вже вписані.

Йдучи за традицію УНС і вимогами, ставленими до нас, союзових урядників, я беру живу участь у громадській праці на терені Филаделфії, та стараюсь репрезентувати УНС як пристало на таку організацію.

Звіт Голов. Радної Анни Васильовської

Mr. President and Members of the Supreme Assembly:

1952 was a year of constant publicity for the Ukrainian National Association. Whenever an occasion presented itself, the U.N.A. was represented and received its full share of recognition.

At all times, I would try to portray what benefits may be derived by being a member of our organization and what accomplishments have been achieved culturally, politically and fraternally.

In Chicago, we sponsored many U.N.A. festivities, where I assisted on the committees such as Malanka, the traditional Ukrainian New Year's Dance; the Youth Rally in Pilsen Park, the Ukrainian National Association Day, to which the members look forward each year and at which time they select the U.N.A. Queen for the year; and the New Year's Eve Ball.

I was treasurer and on the committee which sponsored Ukrainian Day at Riverview Park where the States' dignitaries were present and to which were invited Dr. Dmytro Halychyn, our President and Mr. Michael Piznak of the Ukrainian Congress Committee. The proceeds of this public event went for the benefit of the Ukrainian Congress Committee.

Invitations were extended to me as Supreme Adviser of the Ukrainian National Association to the social functions given by the U.N.A. Branches 379, 106, 125 and 221; also to banquets, Memorial and Commemorative Programs, which I attended.

I devoted a considerable amount of my time in getting two of our members interested in being organizers for the U.N.A. and in order to encourage them, had given them the opportunity of signing up my prospects as members of the organization, and for this reason I show a decline in my membership drive.

Whenever called upon, I assisted the secretaries of our various branches in their fraternal problems.

At all times I attended the executive meetings of the District Committee of Chicago and the Directors meetings of the Ukrainian American Civic Center, where the various U.N.A Branches are represented.

From my report I should like to point out that my activities were not only in the Ukrainian National Association Branches but also in organizations where the U.N.A. would benefit.

Звіт Голов. Радного В. Гусара

To the Officers of the Ukrainian National Association:

As Supreme Advisor of the U.N.A., I participated in the following activities during the year 1952:

On February 10th I held a local branch officers meeting to try to increase membership in the U.N.A.

On March 30th I attended a conference with the officers of a local branch in reference to a letter that one of the members wrote to the Supreme Secretary.

On April 9th I attended a meeting of said branch in reference to the member who wrote a letter about something that had no foundation. An apology was given to the accused person when the facts were known.

On April 25th I attended the Ukrainian Youth League National Sports Rally and extended greetings from the U.N.A. and thanked the local branches of the U.N.A. for the great part they played in making the Sports Rally a success.

During the summer I attended branch picnics or local affairs; also visited other cities for U.N.A. affairs.

In September (Labor Day) I attended the Ukrainian Youth Convention where all the American-born Secretaries were to be assembled. All the executives were present at the meeting. The meeting was well attended and educational. Spent some time with various officers in regard to minor problems of membership that occur in my locality.

On October 7th I donated three Ukrainian Arts books, through the cooperation of the U.N.A. Branches to the Rochester Institute of Technology, the University of Rochester and Rochester's Main Library, The Rundel Memorial Library.

On November 16th I extended greeting to Mr. Budenick, head of the Ukrainian National Rada, on behalf of the U.N.A. at a banquet here in Rochester.

On November 30th I held a meeting with local sports enthusiasts and young members of the U.N.A. to plan a local bowling tournament in memory of the late President of the U.N.A. and a long time resident of Rochester, Nicholas Muraszko. The day the historical event will take place is May 3, 1953. I shall donate the Nicholas Muraszko trophy in memory of the late president.

Throughout my term of office I have attempted to give my fullest cooperation in working with the officers of the local branches as well as carrying out my duties in my own branch with the fullest regard for the Ukrainian National Association and its members.

ДРУГИЙ ДЕНЬ НАРАД

Звіт Редактора „Свободи" Д-ра Луки Мишуги

„СВОБОДА" В 60-тому РОЦІ СВОГО ІСНУВАННЯ

В цьому році завершується 60 років з того часу, як вийшло в світ перше число „Свободи". Було це 15-го вересня 1893-го року. Приблизно пів року пізніше, в день „Батька своєї країни" Юрія Вашингтона, 22-го лютого 1894-го року, був створений, за почином і під впливом „Свободи", Український Народний Союз. Офіціяльним органом Союзу стала, природно, відразу „Свобода" і залишилась ним до сьогодні.

В цьому звіті перед цьогорічним, для „Свободи" ювілейним зібранням Головного Уряду УНСоюзу, не будемо переповідати історії цієї сьогодні справді найстаршої й найбільшої української щоденної газети в світі. На це немає ані часу, ані потреби. Історія „Свободи" списана в цих грубих 60 річниках, в яких зібрано до кінця 1952-го року точно 11,446 її чисел, як теж в наших Ювілейних Книгах, включно з останнім „Ювілейним Альманахом", виданим з кінцем минулого року з нагоди 60-ліття „Свободи". Ця історія це не тільки життя-буття нашої американсько-української спільноти, так вщіло й нерозривно зв'язаної із „Свободою" й Українським Народним Союзом, але й всього українського народу за цей великий і такий багатий в події період часу. Сьогодні, коли комуно-московський ворог України вогнем і мечем випалює з коренем всі сліди національно-державного, політичного, культурного й господарського самобуття й творчости українського народу на його рідних землях, річники „Свободи" на цій вільній землі залишаються недосяжними, для кривавої комуністичної руки і дуже важливими, бо непідробленими і непідфальшованими документами і джерелами історії нашого народу. Таким самим вірним і непідробленим документом нашого народного буття намагалась бути „Свобода" й в цьому ювілейному році її існування. Так розуміючи наше завдання і наше призначення ми не могли бути — як і в минулому — речником якоїсь одної партії чи групи. Ми старались, як мова про Україну, віддавати правдивий образ української нації з її терновим вінком. Ми намагались — по своїм скромним силам — збирати докупи бодай в газеті розсипаних по світі дітей України, а в першу чергу тих, що живуть на американській землі.

В нашій редакційній праці впродовж і цього звітового часу намагались ми правдиво, точно й всебічно інформувати про міжнародні, американські, українські і наші американсько-українські громадські події. При цьому ми зустрічались з низкою найрізноманітніших проблем, до яких нам треба було займати становище, а нераз навіть і їх відповідно формувати.

Подаючи об'єктивно інформації про різні важливі події, ми старались в своїх коментарях насвітлювати їх з точки бачення: 1) інтересів, безпеки й добробуту нашої країни; 2) визвольних змагань українського народу; 3) інтересів і добра нашої інституції й з нею і нашої американсько-української спільноти та 4) інтересів робітництва, до якого належить майже вся наша етнічна група на американській землі.

Міжнародні проблеми

В коментарах на міжнародні теми ми заступали справу миру, але не „миру за всяку ціну", бо такого миру не може бути. В нашому переконанні тривкий мир можна здобути тільки на базі поширених на міжнародні відносини принципів Американської Конституції, Хартії Прав Людини і Декларації Незалежности. Тільки рівність, воля й справедливість для всіх може забезпечити світовий мир і наша країна — З'єднені Держави Америки — мають велику відповідальність перед історією, щоб всіми можливими засобами забезпечити ці головні передумови миру. Для забезпечення тих передумов, а в тому й для жертва не може бути завеливизволення України, жадна ка, бо воля, мир, добробут і невпинний розвиток є найвищою метою людства. Тому ми всіми силами підтримували кожну акцію ЗДА для скріплення оборони вільного світу, а внутрі країни кожну акцію на зміну політики здержування на справжню визвольну політику. Ми всіми силами підтримували акцію уряду проти комуністичної агресії та її загрози. Ми підтримували зокрема Акт Взаємної Безпеки, постійно підкреслюючи вимогу поширення його на визвольний рух українського народу та інших поневолених Москвою народів. Ми підтримували Об'єднані Нації, але завжди з тим застереженням, що там не повинні засідати кремлівські народовбивці, що паралізують всяку добру акцію тієї корисної інституції, яка була подумана й створена як засіб міжнародного порозуміння й миру, але яку Кремль намагається перетворити в трибуну своєї підривної пропаганди.

Американські справи

У внутрішньо-американських справах в звітовому часі ми мали деякі важливі події, головно президентські вибори та зміну адміністрації. В своїх коментарах та в своєму відношенні до тих проблем ми старались бути невтральними, заступаючись тільки за концепції й програми, які ми вважали за ідейні й корисні, без огляду на те, з якої партії чи від яких осіб вони походять. Тому саме ми добачували багато позитивних моментів в програмах обидвох головних партій, Демократичній й Республіканській, але теж і деякі неясности в їхніх політичних плятформах, як, наприклад, щодо дальшої судьби поневолених Совєтами народів. Тому теж під час виборчої кампанії ми, в межах людських можливостей, намагались зберегти об'єктивність і невтральність, В справах внутрішньої політики країни ми зокрема заступались за лібералізацію та поширення іміграційного закону, з якого могло б ще скористати багато наших братів по крові; ми підтримували й заступались за дальші полегші й користі для робітництва, але маючи завжди на думці також і тут загальне добро країни; ми теж всіми силами підтримували кожну акцію, що змагала до прочищення країни від підривного п'ятиколонного елементу — комуністів.

Українські справи

В українських справах „Свобода" в звітовому часі, як і за ввесь 60-літній період свого існування, ставила на першому місці змагання українського народу до волі. До тих змагань ми зараховуємо не тільки збройну боротьбу, але й творчість та досягнення українських рук і українського ума. Ми стояли на становищі, що український народ на рідній землі є головним чинником в змаганнях до волі; він приносить найбільші жертви, він двигає найбільший тягар визвольної боротьби. Ми, в Америці, як і вся українська еміграція в світі, можемо в цих його змаганнях тільки йому допомагати. До такої допомоги „Свобода" постійно усіх нас закликала теж і в минулому році.

До українських справ „Свобода" підходила в такий спосіб, щоби бути в згоді з резолюціями 4-го Конгресу Американських Українців, як найвищої нашої політичної репрезентації. Це одначе не значить, що ми завжди і беззастережно погоджувались з усіми рішеннями й акціями самого Українського Конгресового Комітету. Але тому, що деякі українські групи й середовища, тут і поза Америкою, зловживають у відношенні до УКК демократичною засадою критики, нашій редакції, для збереження відповідної й необхідної в суспільному житті рівноваги, приходилось частіше підкреслювати тільки позитивні й конструктивні моменти та давати відсіч нераз таки прямо виступам проти тієї інституції, бо вони були в наших очах водою на млин наших явних і скритих ворогів. Таке саме становище займала „Свобода" в звітовому часі й відносно харитативної нашої централі — Злученого Українського Американського Допомогового Комітету.

З важливіших загальноукраїнських проблем, до яких „Свободі" приходилось часто займати становище в звітовому часі, треба окремо згадати справу організованої в Америці та Европі української участи в спільному анти-большевицькому фронті. В цьому відношенні „Свобода" не залишала жадних сумнівів ані вагань. Ще на кілька місяців перед актуалізацією тієї проблеми у зв'язку з виїздом місії УКК до Европи, „Свобода" надрукувала низку редакційних статей, в яких підкреслювала, що тільки „абсолютне рівноправство російського й всіх інших більших і менших народів Совєтського Союзу, взаємно признані їхні права на повну національну волю й державну суверенність, є першою й головною передумовою співпраці й дружби в теперішній затяжній боротьбі проти комунізму й в майбутньому творенні справедливого ладу та закріпленні тривкого миру" („Свобода" 27-го вересня 1952: „Передумови співпраці з росіянами"). Таку саму відсіч давала „Свобода" й всім проявам польських зазіхань на українські землі.

Подібно ясну й рішучу відповідь можна подибати в „Свободі" й на кожну іншу актуальну проблему в звітовому часі. В своєму становищі до поодиноких справ Редакція „Свободи" не керувалась жадними груповими чи партійними або конфесійними симпатіями чи інтересами, як і не дбала про власну популярність чи признання з будьякого боку, а тільки писала те, що вважала слушним і справедливим, добром для нашого народу.

Американсько-українські справи

В американсько-українських справах, як і в усіх інших, „Свобода" теж в звітовому часі продовжувала національно-демократичну лінію понадпартійного й понадконфесійного органу американських українців. Як нам відомо, якраз до такого голосу прислуховуються з увагою також і відповідальні американські кола. Співпраця й дальша консолідація та постійне збільшування активности нашої спільноти на всіх ділянках її життя були в звітовому часі, поза скріплюванням безпеки нашої країни та поза допомогою визвольній українській справі, головною метою праці й політики нашої Редакції. „Нам треба дальше скріплювати нашу єдність і співпрацю, бо це є передумовою успіху; нам треба збільшувати наші організаційні ряди, вдосконалювати наші організаційні форми та поглиблювати їх зміст"—писала „Свобода" в редакційній статті: „Наші нові завдання й можливості", надруковані в числі з 25-го січня 1952. Рівночасно з голошенням та поширюванням таких конструктивних цілей, „Свобода" безпощадно виступила проти всіх „Кісток незгоди" (23 січня 52), „Розбивачів одного фронту (6 лютого 52), „Сексотів" (13 лютого 52), „Східняцьких політичних провокацій" (14 лютого 52) „Первородних гріхів — розбрату" (18 березня 52).„Східняцьких диверсій" (15 квітня 52), „Шкідливих тенденцій поглиблювання Збруча з боку галичан" (15 квітня) та багатьох-багатьох інших негативних проявів чи тенденцій в нашому житті.

Багато місця віддала „Свобода" в звітовому часі таким нашим громадським проблемам, як: виховання молоді, оживлення й розбудова та організація нашого економічного життя, відвищення наших культурних імпрез, збільшення нашої жертвености на народні цілі та взагалі всебічна розбудова нашого стану посідання та прогрес нашої спільноти.

Ці самі тенденції, відповідно достосовані до нашої народженої тут ґенерації, були основними в редагуванні нашого англомовного тижневика „Юкрейнієн Віклі".

Союзові справи

Як орган Українського Народного Союзу, „Свобода" присвячувала окрему увагу справам цієї інституції. Статті в роді: „Народні мільйони" (29 лютого 52), „Народна й рідна установа" (11 березня 52), „Союзівка" (17 червня 52), „Наша сила в нас самих" (10 липня 52), „УНС і політика" (18 жовтня 52), „Необмежені можливості" (3 жовтня 52), „За правильний порядок вартостей" 9 жовтня 52), „Доробок, що імпонує" (29 жовтня 52), „Невиконаний обов'язок" (6 листопада 52), „Нове завдання" (15 листопада 52) та багато інших мали за завдання вияснити й насвітлити поодинокі акції УНСоюзу чи етапи його розвитку. Основне вияснення ролі Українського Народного Союзу в нашому народному житті дала „Свобода" в редакційній статті: „За дальшу розбудову нашої головної бази", надрукований в числі з 25-го вересня. Ствердивши факт, що „наша американсько-українська громада грає сьогодні головну ролю в зусиллях розпорошених по світі українців допомогти українському народові в його затяжній боротьбі за волю" та що „американські українці потрапили об'єднатись внутрі й розгорнути велику активність назовні", в статті м.і. сказано:

„Ми з гордістю констатуємо цей факт, з приємністю розгортаємо сторінки преси та з радістю вичитуємо те, що про нас пишуть інші. Але відносно мало з нас здає собі справу з того, що за цими успіхами цілої нашої громади криється ця первісна сила української зорганізованости, творчости українського ума, трудолюбивости українських рук і жертвенности українського серця, яка була, є й залишиться головною базою всіх наших починів і досягнень та якій на ім'я: Український Народний Союз... Тільки за непорушними мурами цієї української замор'ської твердині, Українського Народного Союзу, може сьогодні на найширшій і найбільш стійкій базі розгортатись і процвітати багатобічне життя й активність збільшеної тепер високовартісними новими силами українсько-американської спільноти... Стверджуємо це для порядку, щоб за проявами нашої життєздатности, сили й активности не переочувати їхнього джерела, щоб кожночасних ефектів не вважати за першопричину та щоб не втрачати ясного погляду на порядок і значення вартостей... Ми зміцнимо цю нашу основу, як не задовольнимось самим тільки нашим членством в УНСоюзі, але й активно здійснюватимемо його статут, що охоплює своїми постановами всі ділянки нашого народного життя. Розбудова й зміцнення нашої основи мусить стати першим громадським обов'язком не тільки членів Головної Управи УНСоюзу та голов і секретарів його Відділів, але й кожного рядового члена та кожного американсько-українського громадянина..."

Ці справи ми вважали за відповідне окремо підкреслити, бо від деякого часу серед нашого громадянства помітна дуже шкідлива тенденція — подиктована різними мотивами, тільки не добром нашої спільноти й української справи — щоб спихати УНСоюз до ролі „асекураційної організації", не розуміючи, що це було б рівночасно вироком смерти для нас усіх, як української етнічної групи в Америці та величезною шкодою для української визвольної справи.

Давніше оперували таким „аргументом" комуністи, бажаючи підірвати українську протибольшевицьку твердиню в Америці, але тепер чуємо подібні „аргументи" нераз і від декого з ново-прибулих.

Також і в звітовому часі ми докладали багато зусиль, щоб поглибити та поліпшити зміст „Свободи" і достусувати його ще більше до змінених обставин. Ми поширили круг наших вільних співробітників не тільки в цій країні, але й поза нею, ми поступово здійснювали плян введення вичерпуючих хронік з наших громад, подбали про підготовку оригінальних вісток з України та хроніки українського життя в інших країнах. Ми теж дбали, щоб в поодиноких справах забирали голос кваліфіковані їх знавці й спеціялісти. „Шікаґовська хроніка", яку вже від багатьох років надсилає до „Свободи" цілком безкоштовно наш головний контрольор п. Степан Куропась, що сьогодні вже заслуговує на назву декана кореспондентів „Свободи", заохотила вже багатьох інших кореспондентів до подібної праці. Для характеристики змісту „Свободи" може послужити факт, що в звітовому часі крім редакційних статей, поміщено статті, дописи, фейлетони, спомини та інші матеріяли коло 500 авторів, і то різних політичних переконань та віровизнань, за винятком, очевидно, комуністів. Ілюстраційну сторінку в „Свободі" нам пощастило вдосконалити до тої міри, що вона тепер додержує щодо актуальности кроку американським щоденникам, очевидно відповідно до свого загального об'єму. Крім того, в звітовому часі поважно поширено в „Свободі" теж і ділянку світлин з українського життя. Багато більше уваги віддано теж вістям зі спорту.

Форма

В звітовому часі „Свобода" завершила перехід з сімох на вісім колонок на сторінці, збільшуючи при цьому величину друкованої сторінки. Цими змінами форми та технічного оформлення „Свободи" впродовж кількох останніх років Редакції пощастило збільшити майже вдвоє кількість друкованого матеріялу, не збільшуючи при цьому об'єму газети. Одначе в оформлюванні газети нам треба рахуватись теж з цілою низкою практичних удогіднень, подиктованих нашими обставинами.

Літературно-мистецький тижневик і додаток

Впродовж звітового часу — від 1-го березня 1952 до кінця лютого 1953 — виходив окремий літературно-мистецький тижневик „Свободи", що його редаґувала колеґія в складі В. Чапленка, С. Гординського та Л. Луцева. На допомогу цій колеґії була утворена ще дорадча колеґія в складі проф. Січинського, М. Струтинської та П. Голубенка. Впродовж звітового часу вийшло 52 числа того тижневика на загальну кількіст 368 сторінок. Редактор тижневика п. В. Чапленко подав нам до звіту такі заввагú: Змістом своїм недільне видання „Свободи" було універсальне, тобто в ньому друковано різноманітний матеріял з різних галузів творчости й наукових дослідів, а також розваговий матеріял — сміховинки, загадки тощо. Як видно із списка, надрукованого в останньому числі тижневика, в ньому було вміщено: поезій — 90, белетристичних творів (оповідань, гумореск, уривків) — 88, нарисів та спогадів — 32, наукових статей 275. Серед поетів, що містили в тижневику свої твори, були такі: І. Качуровський, М. Орест, Н. Щербина, М. Щербак і ін. Звертають на себе увагу посмертні поезії українського клясика О. Олеся, що їх у тижневику надруковано в значній кількості і так збережено для історії. Для белетристичних творів мав значення проголошений окремо конкурс літературних творів, що стимулював творчість українських письменників. На цей конкурс надійшло 42 рукописи, з яких три були нагороджені. Це дало в тижневику таку кількість творів, якої не дало за цей час ні одно з українських еміґраційних періодичних видань. У тижневику друковано твори Ф. Мелешка, Д. Гуменної, В. Чапленка, М. Струтинської, Ст. Левинського (з посмертної спадщини), І. Керницького і ін. Наукові статті охоплювали тематику літературну, мовну, з природничих наук.Звертають на себе увагу статті В. Січинського, Я. Рудницького, Л. Луцева, В. Чапленка, П. Ковалева, стаття Х. Рябоконя про математика Остроградського і ін. Не мале значення мав відділ рецензій, що в ньому дано критичну оцінку майже всього, що вийшло за рік на еміґрації плюс деякі чужі видання та українські совєтські. Ці рецензії мають значення не тільки для сучасних читачів, а й для майбутніх дослідників українського життя. Літературно-мистецька хроніка інформувала читачів про українське культурне життя на еміґрації, а також на Україні. Чимало відомостей подано й про науку, техніку й мистецтво і інших народів. Значна частина читачів захоплювалась розваговим матеріялом, а як редакція проголосила була змагання на розв'язування розвагових загадок, то в ньому взяло участь до 150 осіб. У висліді цього змагання 26 осіб одержали нагороди (книжкові), а 5 відзначено.

Відносини з читачами

3,200 розсиланих передплатникам та продаваних примірників тижневика, звичайно, не вичерпують всієї кількости його читачів, їх було значно більше, бо це видання читали й члени родин, сусіди тощо. Це збільшує його суспільно-читацьку вагу. Редакція підтримувала з читачами зв'язок двома способами: безпосереднім листуванням і листуванням через куток „Наша пошта". У „Нашій пошті" друковано тільки такі матеріяли, які могли бути цікаві для ширшого кола читачів, а не тільки для адресата. Читачі писали багато листів до редакції, даючи в них різні оцінки тижневика. Були, звичайна річ, неґативні і позитивні, але треба підкреслити, що останні переважали на що є чимало доказів, головно з часу, як появилась вістка, що видавання журналу буде припинене із-за фінансових труднощів.

Зі свого боку редакція „Свободи" може виявити тільки жаль, що журнал не вдержався та що причини, з'ясовані в звіті голови УНСоюзу й адміністратора „Свободи" п. Д. Галичина, заставили припинити дальше видання окремого літературно-мистецького тижневика після одного року проби, яку, на жаль, не видержав наш читацький загал. Проте, припиняючи видання окремого тижневика, Редакція „Свободи" не припинила започаткованої ним традиції, продовжуючи її в видаванні окремого літературно-мистецького додатку — одної картки що другий тиждень в щоденнику. В нашому переконанні це в деякій мірі рекомпенсує припинення окремого видання, бо друкує подібний матеріял, хоч і в скромній та безпретенсійній формі. Тепер його мають можливість читати всі читачі щоденника. Цей додаток є справжнім подарунком УНСоюзу й „Свободи" для своїх членів і читачів.

Від березня досі появилось вже шість таких літературно-мистецьких карток-додатків, приготованих спільними силами Редакції щоденника й наших вільних співробітників. Кількість чисел та перспектива часу ще занадто малі, щоб могти видавати оцінку, хоч зовнішній відгомін на них досі був позитивний.

Праця в Редакції

Впродовж звітового часу в складі редакційного персоналу не зайшли жадні зміни, за винятком тої, що з припиненням окремого недільного видання зі складу Редакції відійшов п. В. Чапленко. Хочемо з приємністю тут ствердити, що впродовж одного року праці в нашій Редакції п. Чапленко виявив себе надзвичайно пильним і зґідливим співробітником. Ми розпрощались з ним із справжнім жалем. В Редакції щоденника, до якої тепер долучено й редаґування літературно-мистецького додатку, працювали в звітовому часі, крім звітодавця: А. Драгам, д-р Л. Луців та І. Коровицький і частинно, в ранніх годинах, д-р С. Демидчук. Постійними співробітниками „Свободи" були в звітовому часі: І. Кедрин-Рудницький, Р. Купчинський та І. Керницький, крім понад двох десятків майже постійних співробітників та згаданих вже в загальному коло чотирьох соток принагідних дописувачів. В звітовому часі перервав своє постійне співробітництво з „Свободою" проф. М. Чубатий, з уваги на перевантаження іншими заняттями й працею.

Хочемо ще окремо відмітити, що наших редакційних співробітників і дописувачів ми не могли винагороджувати так, як на це вони собі заслуговували й як ми самі того бажали б, бо на це не дозволяли наші засоби. В цьому відношенні наша Редакція мала повне розуміння й вирозуміння з боку своїх співробітників і дописувачів, за що їм належиться окреме признання й вдячність.

Ювілейний рік

Ще згадаю, що з нагоди свого 60-літнього ювілею „Свобода" дістала признання у формі телеграми-привіту від тодішнього президента цеї країни, Гері С. Трумана, яка звучала:

„Я радий поґратулювати „Свободі" та всім, що зв'язані з її видавництвом, з нагоди її шістдесятих роковин. Впродовж двох світових воєн „Свобода" стояла мужньо в обороні волі й демократії. В останніх роках „Свобода" має знаменитий рекорд в підтримці нашої американської політики мобілізації могутности вільного світу. Я бажаю Вам на багато років дальших успіхів в праці для Ваших читачів. Геррі С. Труман". Це перший випадок такого привіту від президента держави для української газети.

Для характеристики наших, себто чисто українських відносин, не від речі буде згадати, що жадна з наших газет на американській землі не вважала за відповідне згадати як уже не про телеграму президента, то про 60-річря „Свободи", себто про цю будь-що-будь небуденну подію в історії нашої журналістики, американсько-української спільноти, чи українського народу взагалі. Тому з дійсною вдячністю прочитали теплі згадки про 60-ліття „Свободи", надруковані в деяких поза-американських українських органах, зокрема в паризькому „Українському Слові", лондонській „Українській Думці", арґентінському „Нашому кличі" в поодиноких канадійських та інших молодших подругах „Свободи". Можна б — як цього деякі читачі домагались — дати бодай на тому місці якусь відповідь дописувачеві новоульмівських „Українських Вістей", що накинувся мокрим рядном на „Свободу" в її 60-ліття. Але як можна серйозно віднестись до автора й газети, які не можуть знайти в „Свободі", до якої дописували впродовж 60 років найвидатніші українські робітники пера, навіть одного позитивного моменту та не мають для неї самої жадного іншого слова, крім слова лайки? Тут можна тільки паленіти з сорому, що щось таке могло появитись в українській газеті.

В звітовому році Редакція „Свободи" приготовила й випустила теж Ювілейний Альманах, який своїм змістом є — на нашу думку — альманахом української преси взагалі.

Наші недомагання

Ми, в Редакції, знаємо і розуміємо, можливо ліпше від інших, що „Свобода" в своєму теперішньому стані й вигляді ще далека від того, що можна б назвати бодай задовільним. Існують ще величезні потреби й можливості поліпшень її форми й змісту. До цього ми постійно й наполегливо змагаємо, в міру наших сил і фінансової спроможности.

Успіхи — результат збірних зусиль

Кінчаючи звіт за отсей ювілейний, 60-тий рік „Свободи", хочемо підкреслити, що не зважаючи на всі існуючі ще недомагання й браки, „Свобода" в твердій українській дійсності — на нашу думку — чесно й совісно виконує своє найвідповідальніше завдання: „Вільної трибуни вільного українського слова на вільній американській землі". Сама Редакція ніколи не могла б цього завдання виконати, якщоб не мала тої максимальної підтримки, яку їй кожночасно дають члени Екзекутивного Комітету й Головного Уряду та ввесь широкий загал членства Українського Народного Союзу й нашої американсько-української спільноти. Ми впевнені, що при дальшій такій підтримці й співпраці та при Божій допомозі ми зможемо ще успішніше продовжувати місію „Свободи" на благо нашої організації, нашої американсько-української спільноти та всього нашого многострадального українського народу.

Звіт Ред. „Юкрейніен Віклі" Ст. Шумейка

This year "The Ukrainian Weekly", English - language weekly supplement of the "Svoboda", organ of the Ukrainian National Association, has entered upon the 20th year of its existence. And this is my 20th annual report. This year, as in its first year, "The Ukrainian Weekly" continues to be dedicated to the ideals and interests of young Americans, of Ukrainian descent, and endeavors to be informative, instructive and interesting.

In the execution of this task, it generally follows the pattern of the previous years since 1933. The pattern, the overall aim and contents of the in the Story of "The Ukrainian Weekly" which recently ran serially in the Weekly.

First of all, the "Weekly" during the past years, has continued its policy of supplying inian cmf inian,z, Ukra ,-hrg informative articles on Ukraine and Ukrainians, on Ukrainian history, literature culture, customs, and the like, which constitute the Ukrainian background and heritage of young Ukrainian Americans.

The purpose behind this is clear. It is simply to help cultivate, refine and perpetuate here on our free American soil the creative works of the Ukrainian people down — through the centuries, the product of their native intelligence and talents. Likewise, it is to help, keep burning at white heat, the traditional Ukrainian love of individual and national liberties, and with it evoke and enrich among Ukrainian Americans their innate desire to be of support to the Ukrainian national struggle for national independence. Finally, another very important reason for this "Ukrainian Weekly" policy is that through their knowledge and cultivation of their Ukrainian heritage, our young people are thereby enabled to make their contributions of its finest elements to the stream of American life and, in the process, help to enrich it. And this they have done, as we know, to quite an extent by now. "The Ukrainian Weekly" can take some credit for this.

In the execution of this policy, "The Ukrainian Weekly" has been quite fortunate, during the past year, as in the past, in gaining as contributors, writers of very fine articles on Ukrainian culture, history and science, such distinguished Ukrainian scholars in the United States and Canada, as Prof. Roman Smal-Stocky, Prof. R. Rudnyckyj, Prof. George Simpson, Prof. M. Haydak and Prof. Granovsky. Their contributions to the "Weekly" were written for it exclusively. And, what is more, they did not ask nor want a penny for their distinguished articles. Moreover, Nicholas Prychodko, author of "One of Fifteen Million" as well as Yar Slavutych are also in this category, with their contributions to the "Weekly". Their contributions to the "Weekly" apparently are an expression of their confidence in it, as a worthy medium for the publication of their articles, studies, essays and works. Worthy of note, too, are the translations of Ukrainian stories by Adam Hnidiy, who receives but a modest honorarium for his work.

In striving to meet the needs of its readers, the "Weekly" devotes considerable space — well-nigh every week — to sports, in which our young persons are engaged, either among themselves, or with others, or in the field of purely American and Canadian professional and amateur sports. It is here that the "Weekly" is fortunate in having the services of two brothers, Walter and Alex Danko. Their reports are definitely professional, and their All-American Ukrainian basketball, baseball and football teams every year are invaluable, as well as their reports on what our young men are doing in American college or professional sports. For their services the Dankos get a very small honorarium. Another valuable sports writer for the "Weekly" has been Stephen Kurlak, whose weekly reports on the activities of our UNA Bowling League have truly reflected its successful season. While on this subject of UNA sports it is encouraging to note that William Hussar of Rochester, a member of this UNA Supreme Assembly, recently ran, on his own initiative, the Nicholas Muraszko Memorial Bowling Tournament. Other sport activities in various towns and cities also are reported in the "Weekly".

The importance of our young people becoming active members of the UNA, of its meaning and significance, of its numberless accomplishments, are treated from time to time editorially. A new contributor, whose "Weekly" col-

umn on matters pertaining to the UNA, and whose approach to, and treatment of her subjects is ever fresh and interesting, is Josephine Gibajlo Gibbons. Theodore Lutwiniak continues his chore, which he has been fulfilling for quite a number of years, of providing an informative weekly column about the UNA.

There is a general expectation that the younger generation members of the UNA Supreme Assembly will soon begin themselves to write to the "Weekly" about the UNA.They have assured me that they will, which is fine. Some have already done so — UNA vice-presidents Joseph Lesawyer and Mrs. Genevieve Zerebniak.

All in all, the contributors to the "Weekly", are quite many. Among them who have merited notice have been William Shust, Alex Zabrosky, Ted Victor Shumeyko, William Popowych, and John Kernetsky. To them should be added a writer on Ukrainian political matters and issues, Walter Dushnyck, editor of the "Ukrainian Bulletin".

Now as to the news section of the "Weekly." It is covered by the editor, with the help of contributors of news items. As you know, it is quite varied in its coverage. As one reader, Miss Mildred Milanowicz, recently noted, "The Weekly provides me with an over-all picture in the scheme of Ukrainian life." Youth activities, older people's activities, mass demonstrations, exploits in various fields of endeavor by our younger and older people, new from Ukraine and from wherever Ukrainians dwell, keep the "Weekly" readers appraised of what's going on, and has often inspired them to do something about it. They thereby become better Ukrainian Americans.

In the editorial department, covered by the editor, a new feature was introduced last year — The Weekly Commentator, a potpourri of comments on practically anything Ukrainian or not. Judging by letters received it appears to be liked. The straight, or leading editorials, apart from the Commentator, usually deal with Ukrainian matters, per se, and in their relation to American life, as well as to the international scene. For example, the developments within recent times in relation to the latest manifestation of Russian communist imperialistic influence at work in this country and in Europe, such as those revealed in the course of the Ukrainian Congress Committee Mission's work in Europe—this too has been the subject of illuminating editorial comment in the "Weekly." These editorials have—among other things — helped our younger generation people to become aware of the menace of Russian imperialism and Russian ambition to dominate the world, which threaten not only the Ukrainian and other freedom loving people but American institutions and national safety as well.

The "Weekly" editorials also have been of help in making our young people realize the splendid work that is being done by the Ukrainian Congress Committee of America, and the United Ukrainian American Relief Committee. As for the Ukrainian Youth's League of North America is concerned, it is a long acknowledged fact that its progress and the success of its annual conventions would have been impossible were it not for the publicity given in the news columns and the editorial encouragement and suggestions given to it by "The Ukrainian Weekly." Many of the projects initiated and sponsored by the Youth League were first proposed and "pushed" by the "Weekly". Among the latest of such examples is the recently formed Ukrainian Youth Conference of North America, composed of representatives of American and Canadian leading national Ukrainian youth organizations.

На проспозицію головного предсідника, приявний п. Олекса Литвиненко переда в свої враження з організаційної поїздки до західних Стейтів.

Дискусії над звітами

ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТОМ ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА

В дискусії над звітом головного предсідника ставили запити наступні головні урядники: С. Куропась — про проголошення датків на „Союзівку" в „Свободі". В. Дідик — про вигляди фінансових успіхів на „Союзівці". Д. Капітула — про збори молодих секретарів. В. Коссар — в справі релігійних і політичних спорів у відділах. П. Кучма — в справі відділових зборів. В. Давискиба — про поїздку до Европи.

Головний предсідник відповідає на запити: В початках ми проголосили тільки більші жертви на „Союзівку", бо вважали, що долярові внески не були жертвами а тільки виконанням обов'язку. Опісля ми переконалися, що треба проголосити всіх, що зложили по долярові, і в тій цілі видамо окрему картку в „Свободі". — Ніхто не може дати запевнення заздалегідь щодо будучого успішного розвитку „Союзівки", бо це зовсім нова справа і для нас новий досвід, але робимо старання, щоб „Союзівка" виплатилася. — Збори молодих секретарів відбулися успішно при найменших коштах, бо на збори прибули секретарі, які брали участь в конвенції Ліги Молоді. — Справа релігійних і політичних спорів у відділах не представляється гірше як в минулому, бо ми вже пережили такі спори. Все ж треба пильнувати, щоб не допустити таких спорів до відділів — Відділи зроблять краще, якщо будуть заниматися культурно - освітною працею та не порушуватимуть на зборах спірних політичних питань. — До Европи їздив з рамени Українського Конґресового Комітету і вірить, що зробив добро для української і загальної справи, бо обороняв її в інтересів українського народу. — Число організаторів зменшилося, бо відійшли пп. А. Маланчук і В. Загаєвич.

На внесення Д. Капітули і Романишина ухвалено замкнути дискусію над звітом головного предсідника.

ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТОМ ЗАСТУПНИКА ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА

В дискусії ставили запити: С. Куропась — які є пляни до вдержання „Союзівки". Д. Капітула — чи є намір вживати „Союзівку" взимі. В. Коссар — порівнює інвестиції іншої організації і квестіонує твердження, що наша інвестиція в бондах зависока. А. Васильовська — чи маємо фонд для опіки старців.

О. Лисогір відповідає: Щоб вдержати „Союзівку", потрібно різних підходів, приміром пропонувати організаціям молоді, щоб робили конвенції і засідання на „Союзівці". Конкретних заходів в тім напрямі не було, бо ремонт „Союзівки" не був викінчений. Цю справу треба надалі пропаґувати. — Вживання „Союзівки" взимі залежне від успіхів в літі. Все ж таки, хтось мусить бути на „Союзівці" взимі, щоб хоч один будинок був відчинений. — Щодо бондів, то ми маємо безпечні і солідні інвестиції, але вони повинні бути різноманітними і тому ми повинні більше інвестувати в морґеджах. — Для опіки над старцями ми мали фонд в сумі $50,000 але цей фонд зужито на закупно „Союзівки".

На внесення Д. Шмаґали і В. Дідика ухвалено замкнути дискусію над звітом заступника головного предсідника.

ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТОМ ЗАСТУПНИЦІ ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА

В дискусії ставили запити: В. Дідик — чи Союз був запрошений на зібрання молодечих організацій, на котрих пані Жеребняк складала привіти, і як ці організації відносилися до Союзу. В. Гусар — чи збори молодих секретарів в Клівленд були невдачею.

Заступниця головного предсідника відповідає: У. Н. Союз дістав запрошення від молодечих організацій до участи в зібраннях, на котрих вона складала привіти, а учасники тих зібрань відносилися симпатично до У. Н. Союзу. — Збори молодих секретарів не були невдачею помимо кількох несприятливих обставин. Ці збори були свого рода пробою і могли виказатися переконливими успіхами, якщо б на зборах було більше молодих секретарів.

На внесення Д. Капітули і Д. Шмаґали ухвалено замкнути дискусію над звітом заступниці головного предсідника.

ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТОМ ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРЯ

В дискусії ставили запити: І. Кокольський — про відділи, що мають молодих активних урядників. В. Гусар — про членів з переступними листами і про повідомлення про вкладки. Т. Шпікула — про статистику членів по стейтам. М. Давискиба — в справі підготовки молодих секретарів і про помічні сили в головній канцелярії. Д-р А. Кібзей — про переписку англійською мовою. В. Коссар про смертність і про пересунення іміґрації. П. Кучма — про зворот вкладок відділам і про місячні викази членів. В. Дідик — про відділ в Гренд Репидс і про платничі книжечки. А. Васильовська — про організатора в Шікаґо.

Головний секретар відповідає на запити: Свого часу було около 150 відділів в У. Н. Союзі, які мали молодих, в Америці роджених секретарів і активних урядників. Сьогодні можна начислити від 100 до 120 таких відділів. Буває по відділах, що старші не хочуть передавати праці і проводу молодим, але буває знова навпаки, що старші бажали б передати своє урядування, але нема між молодшими членами таких, що хотіли б прийняти цю працю. — Члени, які відійшли з переступними листами і не зголосилися до інших відділів, безперечно пропали, бо не оставили по собі адрес. Коли такі члени зголошуються до головної канцелярії, то подаємо їм адреси найблищих відділів. — Членам, які платять вкладки згори, висилаємо повідомлення один місяць перед реченцем вплати. Раньше не можемо висилати повідомлень, бо машини, які друкують повідомлення, мусять наперед видрукувати місячні викази. Провадимо відповідний рекорд, скільки є членів по стейтам. Маємо теж рекорд відділів по місцевостям. — Молодих, охочих до праці урядників, можуть підшукати тільки члени у відділах. Союз є братською організацією і тому головна канцелярія не має права накидати відділам урядників. Тяжко підшукати відповідних молодих людей до праці в головній канцелярії, бо здібні молоді люди мають кращі умови праці і кращу платню з чужих організаціях і підприємствах. — Англійської мови в переписці вживають більше як 140 секретарів. — Можуть бути різні причини до зменшення смертности в 1952 році. Смертність не знає ні початку ні кінця року. Причина може бути в тім, що маємо більше молодих членів а менше старших. — Щодо пересунення іміґрації, то переписуюся з поодинокими особами в місцевостях і стараюся зацікавити їх оснуванням нового відділу. Так створився новий відділ в Фінікс, Аризона. — Головна канцелярія звертає відділам вкладки заборговані суспендованими членами найбільше за 6 місяців, якщо ці члени мають резерву на грамотах. Так постановляє наш статут і так постановляють а се кураційні закони. Відділи повинні зрозуміти, що вони не роблять ласки членам, коли дозволяють їм задовжитися навіть на протяг цілого року. — Ми завели нову систему для зладження виказів і статистики потрібної для оцінки грамот. Як звичайно, всі новості напочатку трудні. Одначе, коли наші секретарі привикнуть до нових виказів, то переконаються, що нова система є модерною і кращою, як була давніше. — Новий відділ в Гренд Репидс стоїть на місці — не розвивається. Щоб відділ розвивався, потрібно активних урядників, які подбали б про нових членів. — Щодо платничих книжечок, то вони дешево виконані, але не можна було завернути цілого накладу, бо переплетчик помер. — В Шікаґо маємо нового організатора в особі п. Николса, який вже почав працювати.

На всесення М. Давискиби і пані О. Штогрин ухвалено замкнути дискусію над звітом головного секретаря.

ТРЕТІЙ ДЕНЬ НАРАД

ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТОМ ГОЛОВНОГО КАСІЄРА

В дискусії ставили запити: Олена Штогрин — про виплати на народні цілі, про невиплачені винагороди, і про довгуючі відділи. В. Дідик — в справі видатків на помічні сили і в справі зарібку на бондах. Д. Шмаґала — в справі посмертного по членові 364 відділу. В. Коссар — про число членів з нової іміґрації. Д. Капітула — про сирітський фонд і про позички на грамотах. В. Гірняк — про членів, що дістають „ендавмент". С. Куропась — про морґеджі і про податок від комісового. М. Давискиба — про відсотки на членських позичках. Т. Шпікула — про посмертне по дітях. І. Романишин — про фонди на „Союзівку". І. Кокольський — про оцінку грамот.

Головний касієр відповідає на запити: У. Н. Союз видає гроші на народні справи не тільки з народного фонду, бо, приміром, народний фонд не покриває коштів видання книжок про Україну на англійській мові. Перше видання Історії України Грушевського, заплачено з адміністраційного фонду. — Рубрика „невиплачені нагороди" значить, що стільки маємо виплатити нагород за нових членів за останні три місяці звітового року, бо платимо нагороди що три місяці. — Біля 90 відсотків довгуючих відділів вже вирівняли свої довги. — Видатки на помічні сили в головній канцелярії збільшилися, бо більша організація вимагає більше праці і більше робітників, а до того треба додати підвишку робітникам. — Зарібок на бондах малий, бо ми не продавали бондів в звітовому році. Ми не купуємо бондів на спекуляцію а на інвестицію. — Справа посмертного по членові 364-го відділу буде полагоджена, коли цей відділ постарається дістати адміністратора. — Членів з нової іміґрації маємо около 20 тисяч. — Маємо тільки три випадки, що членська позичка виносить більше як резерва на грамоті, бо відсотки на позичці наросли скорше, як резерва. — Будемо тримати гроші в сирітськім фонді так довго, доки не зголосяться правні спадкоємці. — Коли член дістане готівку за ендавмент грамоту, то рекордовий департамент пише до члена, щоб вибрав нову грамоту. — Не оголошуємо, що шукаємо за морґеджами, бо не можемо ризикувати на будь-яких морґеджах, а добрих морґеджів дуже мало. На морґеджах нема певної запоруки, бо вартість на реальностях не устійнена. — Комісове відділовим секретарям признаємо як зворот видатків получених з приєднюванням членів і з колектуванням вкладок. Якщо секретар уважає, що він мав зарібок, то повинен так заявити на податковім звіті і подати теж свої видатки. — Союз бере від членів відсотки на позичках, бо позички являються організаційною інвестицією. Інші організації беруть більші відсотки на позичках. — Посмертне по дітях обчислене згідно з законами Стейту Ню Йорк. Якщо в законах зайде зміна, то зробимо зміну в грамотах. — На „Союзівку" ми видали фонд захисту-сиротинця, біля $5000 дістали від членів, $80,000 позичили з допомогового фонду, а тепер позичаємо з фондів обезпеки інвестицій і смертности. — Не бачимо потреби підносити оцінку грамот, бо 127 вистачає. Платимо більшу дивіденду як інші організації і тому оцінка низька.

На внесення Д. Шмаґали, В. Гусара і Т. Шпікули ухвалено замкнути дискусію над звітом головного касієра.

На внесення Д. Капітули і В. Гірняка ухвалено приняти звіти членів екзекутивного комітету і дати їм вотум довір'я.

На внесення Д. Шмаґали і М. Давискиби ухвалено приняти звіти членів контрольної комісії без дискусії і дати їм вотум довір'я.

На внесення В. Гірняка і С. Куропася ухвалено приняти звіти головних радних без дискусії і дати їм вотум довір'я.

ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТОМ РЕДАКТОРА „СВОБОДИ"

В дискусії забирали слово: М. Давискиба питає, чи політика „Свободи" помагає Союзові; квестіонує точність деяких новинок. Д-р Кібзей гратулює „Свободі" з нагоди одержання привітної телеграми від Президента Трумана. В. Коссар завважує, що треба було поінформувати інші українські газети про таку, важну подію, як ця телеграма.

Д-р Л. Мишуга: „Свобода", що дала почин до заложення У. Н. Союзу, придержується в українських і американських справах певних ідей від початку свого існування; вона завжди була політичною, але ніколи вузько партійною. Ми єдині, що не даємо місця чисто партійним справам. Боротьба з кацапством, чи боротьба за Українську Церкву і Українського Єпископа в минулому, чи допомога страйкам в Галичині, чи молоді, що покидала львівський унісерситет — все це була політика. — Про телеграму від Президента згадували українські газети в Аргентині, Бразилії і в інших краях, тільки не в Америці. — В „Свободі" поміщуємо новинки, які дістаємо з найкращих джерел, але й вони часом не дуже точні.

На внесення д-ра І. Василенка і В. Коссара ухвалено приняти звіт редактора „Свободи" і дати йому признання.

ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТОМ РЕДАКТОРА „ЮКРЕЙНІЄН ВІКЛІ"

В дискусії забирали слово або ставили запити: С. Куропась — про поліпшення в газеті. М. Давискиба — про переклади статей з „Свободи".

Редактор „Юкрейнієн Віклі", С. Шумейко, відповідає: Газету поліпшено, бо має кращу співпрацю з читачами і дописувачами. Статті в „Свободі" призначені для українських читачів і не інтересують молодь. — В дальшій дискусії, пані О. Штогрин піддержує думку започаткувати „Діточий Листок" в „Свободі", щоб зацікавити дітей. І. Кокольський пропонує призначити частину „Юкрейнієн Віклі" для дітей.

На внесення Д. Капітули і Д. Шмаґали ухвалено замкнути дискусію і приняти до відома звіт редактора „Юкрейнієн Віклі".

НОВІ СПРАВИ

В. Гірняк ставить внесення, піддержують В. Дідик, П. Кучма і Д. Шмаґала, щоб приняти таку резолюцію:

„Головний Уряд, на своєму засіданні, одноголосно прийняв до відома і одобрив звіт головного предсідника, Д. Галичина, про його участь в Місії Українського Конґресового Комітету до Европи з кінцем 1952-го року".

Резолюцію принято одноголосно.

Головний предсідник покликав до слова приявного д-ра В. Галана, який висловив подяку У. Н. Союзові за піддержку в допомоговій акції ЗУАДК-у.

На внесення пані О. Штогрин, д-ра Василенка, М. Давискиби і В. Гусара ухвалено проголосити в „Свободі" наступний Заклик від Головного Уряду У. Н. Союзу:

ЗАКЛИК

Головний уряд Українського Народного Союзу: Головний Екзекутивний Комітет, Головна Контрольна Комісія й Головна Рада, зібрані на своїх річних нарадах в Ню Йорку в днях від 25 до 29 травня 1953 р. та вислухавши низку актуальних проблем нашого організаційного й загально-громадського життя в З'єдинених Державах Америки і в Канаді, закликає всіх членів Українського Народного Союзу:

1. Невпинно продовжуйте й збільшуйте свій вклад в дальшу розбудову й всебічний розвиток наших прибраних батьківщин: З'єдинених Держав Америки й Канади, збагачуючи їхні надбання творами українського ума й трудом українських рук. Зокрема підтримуйте всі їхні зусилля та зусилля їхніх урядів, скеровані на розбудову й закріплення світу перед смертельною загрозою комуно-московського імперіялізму. В цьому на найбільшу підтримку заслуговують всі ті заходи наших країн і їх урядів, які можуть допомогти героїчним змаганням Українського Народу до віднови суверенної й народоправної Самостійної Соборної Української Держави.

2. Докладайте всіх зусиль до дальшої розбудови, збільшення й закріплення Українського Народного Союзу, цієї справжньої твердині, напередодні її 60-ліття. Невпинно збільшуйте свої ряди новими членами. Активізуйте й пожвавлюйте працю Відділів. Беріть найактивнішу участь в загально - громадському житті та підтримуйте всіми своїми силами всі шляхетні почини наших центральних і місцевих інституцій, зокрема Українського Конґресового Комітету й Злученого Українського Американського Допомогового Комітету в З'єдинених Диржавах і Комітету Українців Канади. Давайте відсіч всім новим зазіханням на українські землі з боку реакційних біло-московських і польських імперіялістів на еміґрації. Присвячуйте найбільше уваги вихованню нашої молоді, що має перебрати від нас і продовжувати нашу спадщину. Підтримайте активно новий почин Українського Народного Союзу з „Союзівкою", щоб створити з неї справжній шматок України на американській землі! Користаючи з недалекого Ювілейного Року, поробіть всі заходи, щоб гідно відзначити цю велику річницю, ще більше спопуляризувати шляхетні ідеї Українського Народного Союзу та запевнити йому ще світліше майбутнє!

Усіх тих українців в З'єдинених Державах і в Канаді, які ще з будь-яких причин не стали членами Українського Народного Союзу, закликаємо:

Ставайте в наші ряди, користайте з усіх наших досягнень та разом з нами творіть краще майбутнє для нашої спільноти на цій землі й разом з нами допомагайте визвольним змаганням Українського Народу! В Українському Народному Союзі є місце для кожного українця, без уваги на його територіяльне походження, його віровизнання та політичне переконання, за виїмком комуністичних зрадників. В Українському Народному Союзі та через Український Народний Союз дійдемо до своєї мети та до кращого майбутнього!

Четвертий день нарад присвячено оглядинам „Союзівки".

П'ЯТИЙ ДЕНЬ НАРАД

З огляду на кращі можливості для пропаґанди української справи, на внесення В. Гірняка і д-ра І. Василенка, ухвалено одноголосно, щоб наступна головна конвенція У. Н. Союзу відбулася в місті Вашингтон, Д. К.

На внесення д-ра І. Василенка і П. Кучми ухвалено виплатити $12,600 на такі добродійні цілі:

На видання Енциклопедії Українознавства англійською мовою — $5,000.

Для Українського Народнього Фонду УКК — $2,500;

На видання книги англійською мовою „Україна під Совєтами" — $1,000;

Для Осередку Української Культури в Канаді — $500;

Для Українського Вільного Університету в Мюнхені — $500;

На курси українознавства в ЗДА — $500;

На захист для старших віком членів УНС — $500;

На Український Католицький Семінар у Вашингтоні — $300;

На український Православний Семінар — $150;

Для Американського Червоного Хреста — $300;

На заочні курси й нову енциклопедію НТШ в Сарсель, Франція — $250;

Для Організації Української молоді „Пласт" — $200;

На Сиротинець у Филадельфії — $150;

Для хору „Думка" — $150;

Для УВАН в Канаді — $100.

ОРГАНІЗАЦІЙНІ СПРАВИ

Головний предсідник уділив слова приявному організаторові, О. Литвиненкові, — який піддержує думку творити клюби для дітей і молоді У. Н. Союзу.

П. Кучма згадав про спроби організування клюбу для Союзових дітей в Ню Йорку. Пропонує збирати фонди на висилку бідних дітей на вакації на „Союзівку".

Г. Герман передав досвід з клюбом „Молодь У. Н. Союзу" у Вилксбері. Запевняє, що таке клюби практичні, якщо надається їм працю до виконання.

В. Коссар пропонує діточі садки і вищі освітні курси для молоді.

Д-р А. Кібзей звертає увагу на вагу розуміння психології дітей і молоді. Признає потребу використати американські виховні інституції.

І. Романишин радить віднестися до батьків, щоб оплатили кошти акції для дітей. Пропонує наперед підшукати провідників для дітей і випрацювати програму.

Д. Капітула піддержує думку дістати опікунів для діточих клюбів.

Г. Жеребняк заявляється за співпрацю з Лігою Молоді в ціли оснування літніх курсів на „Союзівці".

Д. Галичин спрецизував висказані думки про організування молоді, що — треба організувати клюби У. Н. Союзу, треба організувати курси українознавства на „Союзівці", треба апелювати до відділів, щоб оплатили вакації для бідних дітей.

На внесення П. Кучми і Т. Шпікули ухвалено організувати клюби молоді У. Н. Союзу, та щоб головна канцелярія видала програму для таких клюбів.

І. Кокольський піддає думку, щоб кожен головний урядник написав статтю до „Юкрейнієн Віклі".

В. Гірняк пропонує від Канадійських відділів, щоб проголосити конкурс на п'єсу про У. Н. Союз. Доручено екзекутиві вглянути в цю справу.

М. Давискиба і І. Кокольський ставлять внесення закінчити наради.

Головний предсідник гратулює головним урядникам за успішне відбуття засідання і завзиває всіх до праці над приєднуванням нових членів.

Засідання закінчено українським національним гимном.

Г. ГЕРМАН,
Гол. секретар У.Н.С.

Бути членом Українського Народного Союзу, значить належати до такої української організації, яка об'єднала в Америці й Канаді найсвідоміші українські сили в один ідейний моноліт та поставила його на службу нашим країнам та нашому поневоленому українському народові!

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!